JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. Woensdag 18 Maart. N°. 22.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 4*den Maart* 1857. (No. 11.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, 4 December 1856 lett. H no. 22/1087;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Te bepalen, dat alsnog in de Javasche Courant zullen worden opgenomen de Koninklijke besluiten van 3 Junij 1854 no. 57. 6 September 1855 no. 53, 22 Julij 1855 no. 78 en 12 October 1856 no. 91; zijnde van den navolgenden inhoud:

[No. 57.]

WIJ WILLEM III, bij de Gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg enz., enz., enz.*

Gezien art. 10 van de wet van 1 Mei 1854 (staatsblad No. 75), houdende dat de aanmunting van pasmunt voor Nederlandsch-Indië alleen geschiedt voor rekening van den staat, en krachtens eene in elk geval door Ons te verleenen magtiging, tevens bepalende het bedrag der aanmunting;

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 2den Julij 1854 lett. H No. 16;

Hebben besloten en besluiten.

Onze Minister voornoemd wordt bij deze gemagtigd, om te doen aanmunten zilveren pasmunt voor Nederlandsch-Indië, tot een bedragt van ƒ 5,025,000 (*vijf millioen en vijf en twintig duizend gulden*), te weten ƒ 4,000,000 (*vier millioen gulden*) aan stukken van $\frac{1}{4}$ gulden en ƒ 1,000,000 (*een millioen gulden*) aan stukken van $\frac{1}{10}$ gulden en ƒ 25000 (*vijf en twintig duizend gulden*) aan stukken van $\frac{1}{20}$ gulden.

En is Onze Minister van Kolonien belast met de uitvoering van het tegenwoordig besluit.

Het Loo, den 3den *Junij* 1855.

(get.) WILLEM.

De Minister van Kolonien,
(get.) CHS. F. PAHUD.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fungd. Secretaris Generaal bij het Minister van Kolonien,
(get.) A. L. WEDDIK.

[No. 53.]

WIJ WILLEM III, bij de Gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz., enz.*

Gezien art. 10 van de wet van 1 Mei 1854 (staatsblad No. 75), houdende dat de aanmunting van pasmunt voor Nederlandsch-Indië alleen geschiedt voor rekening van den staat, krachtens eene in elk geval door Ons te verleenen magtiging, tevens bepalende het bedrag der aanmunting;

Gelet op Ons besluit van 3 Junij 1854 No. 57;

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van den 5den September 1855 lett. H. No. 26;

Hebben besloten en besluiten:

Onze Minister voornoemd wordt bij deze gemagtigd om, behalve de som van ƒ 5,025,000, bedoeld bij Ons besluit van 3 Junij 1854 No. 57, nog te doen aanmunten zilveren pasmunt voor Nederlandsch Indië, tot een bedrag van ƒ 250,000 (*twee honderd en vijftig duizend gulden*) aan stukken van $\frac{1}{10}$ gulden,

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering dezes, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Financien.

'S GRAVENHAGE, *den 6den September* 1855.

(get.) WILLEM.

De Minister van Kolonien,
(get.) CHS. F. PAHUD.

Accordeert met deszelfs origineel:
De *fungd. Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien.*
(get.) L. W. C. KEUCHENIUS.

[No. 78.]

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Gezien art. 10 van de wet van 1 Mei 1854 [staatsblad No. 75], houdende dat de aanmunting van pasmunt voor Nederlandsch-Indie alleen geschiedt voor rekening van den staat, en krachtens een in elk geval door Ons te verleenen magtiging, tevens bepalende het bedrag der aanmunting;

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van 20 Julij 1855 lett. H No. 35;

Hebben besloten en besluiten:

Onze Minister voornoemd wordt bij deze gemagtigd, om te doen aanmunten koperen pasmunt voor Nederlandsch-Indie, tot een bedrag van ƒ 6,000,000 [zes millioen gulden], te weten:

ƒ 2,000,000 [twee millioen gulden] aan stukken van $2\frac{1}{2}$ cent;

ƒ 3.500,000 [drie millioen vijf maal honderd duizend gulden] aan centen, en

ƒ 500,000 [vijf maal honderd duizend gulden] aan halve centen.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Financien.

HET LOO, *den 22sten Julij* 1855.

[get.] WILLEM.

De Minister van Kolonien,
[get.] CHS. F. PAHUD.

Accordeert met deszelfs origineel:
De *fungd. Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien.*
[get.] L. W. C. KEUCHENIUS.

[No. 91.]

WIJ WILLEM III, bij de gratie Gods *Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Gezien art. 10 van de wet van 1 Mei 1854 [staatsblad No. 75], houdende dat de aanmunting van pasmunt voor Nederlandsch-Indie alleen geschiedt voor rekening van den staat, krachtens eene in elk geval door Ons te verleenen magtiging, tevens bepalende het bedrag der aanmunting;

Gelet op Onze besluiten van 3 Junij 1854 No. 57 en 6 September 1855 No. 53;

Op de voordragt van Onzen Minister van Kolonien, van 9 October 1856 lett. H No. 19;

Hebben besloten en besluiten:

Onze Minister voornoemd wordt bij deze gemagtigd om, behalve de sommen van ƒ 5,025,000 en ƒ 250,000, bedoeld bij Onze besluiten van 3 Junij 1854 No. 57 en September 1854 No. 57 en 6 September 1855 No. 53, nog te doen aanmunten zilveren pasmunt voor Nederlandsch-Indie, tot een bedrag van ƒ 750,000 [zeven honderd en vijftig duizend gulden] aan stukken van $\frac{1}{10}$ gulden.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Financien.

HET LOO, *den 12den October* 1856.

[get.] WILLEM.

De Minister van Kolonien,
[get.] P. MIJER.

Accordeert met deszelfs origineel:
De fungd. Secretaris-Generaal bij het Ministerie van Kolonien,
[get.] L. W. C. KEUCHENIUS.

Afschrift enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Bij 's Konings besluit van den 25sten December 1856 No. 82, is de Oost-Indische ambtenaar met verlof in Nederland Jhr. *M. Rendorp*, laatstelijk controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures op Java, op zijn verzoek, eervol uit 's lands ontslagen.

Bij beschikking van den Minister van Kolonien, van den 23sten September 1856 la. A No. 8, is aan den Oost-Indischen ambtenaar met verlof in Nederland *J. A. Koopmans*, laatstelijk pakhuismeester te Padang, verleend eene verlenging van verlof voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van 's lands kas.

Civiel Departement.

Erkend en Toegelaten:

Krachtens Koninklijk besluit van 6 Augustus 1856 No. 45, de heer *Jean Marie Adrien Casimir Troplong*, als consul van Frankrijk te Padang.

Krachtens Koninklijk besluit van 1 November 1856 No. 99, de heer *Achille de Codrika*, als consul-generaal van Frankrijk te Batavia.

Ontheven;

Op zijn verzoek, eervol, van de betrekking van resident van Banda, de ambtenaar *A. L. Andriesse*.

Eervol, wegens vertrek, uit de betrekking van lid der commissie voor het beheer der begraafplaatsen van lijken van Europeanen en daarmede gelijk gestelde personen te Batavia, Mr. *H. W. du Perron;* onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch Indie, *E. W. Cramerus*, onder dankbetuiging voor de door hem in die betrekking bewezene diensten.

Eervol, wegens vertrek, uit de betrekking van secretaris van het bestuur van het protestantsch wees- en armhuis te Samarang, Mr. *A. J. W. Cornets de Groot*, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot resident van Banda, de ambtenaar op non-activiteit *H. D. A. van der Goes*, laatst assistent-resident van Saparoea en Haroeko.

Tot lid der commissie voor het beheer der begraafplaatsen van lijken van Europeanen en daarmede gelijk gestelde personen te Batavia, *A. J. W. van Delden*, koopman aldaar.

Tot lid der commissie tot ondersteuning van behoeftige christenen in de Soerabayasche afdeeling, *C. J. H. Franssen*, tijdelijk waarnemend pastoor te Soerabaya.

Tot secretaris van het bestuur van het protestantsch wees- en armhuis te Samarang, *H. Bleckmann*, kapitein, eerstaanwezend officier der genie aldaar.

Tot controleur der 2de klasse in de afdeeling Kroë (Bencoelen), de commies bij den assistent-resident van het wester-district der ommelanden van Batavia, tevens griffier van den landraad aldaar, *C. M. G. A. M. Ecoma Verstege.*

Vendutien.

Donderdag 19 Maart, voor het woonhuis van den heer *Peter*, op het Koningsplein, door *van Slooten, Morgan & Co.*

en

Voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

Vrijdag 20 Maart, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Maandag 23 Maart, uit hoofde van vertrek, ten huize van den heer *B. M. F. Philipponi*, op Tana-Abang, door *Gebr. Reselje & Co.*

Op Zondag den 22sten te bezigtigen.

Dingsdag 24 Maart, voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*

Donderdag 26 Maart, op het Heemradenplein, à 4 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de Gecommitteerden in Onchristen Sterfboedels te Cheribon: van wijlen den chinees *Ongsingkim*.

Vertrekkende Personen.

L. W. Stäcker. — Mevr. de wed. *J. W. Meijer*, met kinderen.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. RENSING
met
M. L. DE HOOGE.

BATAVIA, *den* 12 *Maart* 1857. (785)

Getrouwd:

KAROLUS HENDRIK SIMON
met
ADOLPHINA HELENA JOHANNA GALISTAN.

CHERIBON, *den* 14 *Maart* 1857. (774)

SCHETSEN UIT HET DAGBOEK VAN EEN JONG DOCTOR (*vervolg.*)

's Anderen daags bezorgde ik, wat ik te bezorgen had. Ik ging het lid der commissie van geneeskundig onderzoek dr. Bul, mijn compliment maken en werd met een air van genadige bescherming ontvangen. De naastvolgende dagen was ik met mijne huiselijke inrigting, de gebruikelijke visites bij de voornaamste families in het stadje en bij mijne verdere colloga's kwijt. Mijn vriend, die lid van de heerensocieteit was, deed mij daar voorhangen. Binnen den tijd van eene week kende ik nagenoeg de gansche stad en wisten de kinderen op straat zelfs al te zeggen, dat ik de nieuwe doctor was. Ik had mijn bordje als zoodanig voor het raam gezet en moest nu de dingen en patienten, die komen zouden, geduldig afwachten.

Er kwam niemand.

Eene week verliep in pijnlijke verwachting, doch geen kranke liet iets van zich hooren.

De toestand van een jongen, practijkloozen medicus is in waarheid beklagenswaardig, schoon hij maar al te dikwijls stof tot spotternij en lagchen geeft. De hemel weet, wat flaauwe aardigheden hij al niet hooren moet. Zelfs mijn vriend joeg mij door allerlei ironische en satyrieke uitvallen soms danig het land op.

Ik begon mij bitter te vervelen. In mijne mismoedigheid kwamen allerlei booze en ondeugende wenschen bij mij op. Eene kleine epidemie onder mijne tegenwoordige medeburgers zou ik heel niet zoo'n kwaad ding hebben gevonden. De gansche stad scheen mij op dat oogenblik aan eene hemeltergende gezondheid te lijden. Niet eens van die onnoozele kinderziekten, mazelen, kinkhoest of roodvonk, hoorde men een enkel woord. Dat vond ik impertinent brutaal. De welgedane blozende sujetten, die ik op straat tegenkwam, namen geen de minste notitie van den jongen doctor en schenen hoegenaamd geen zin te hebben, om ten zijnen faveure een zenuwkoortsje of slijmberoertetje te krijgen.

Uit ongeduldig verlangen naar een zieke dreigde ik zelf bijna ziek te worden. Ik had dan trouwens mijn wensch vervuld gezien en althans mijzelf kunnen behandelen. Ik verkeerde in eene zenuwachtige spanning. Bij 't minste gerucht sprong ik op en vloog naar de deur, om den gewenschten patient te ontvangen.

Thans is er wezenlijk getikt; eindelijk een hulpzoekende.

»Binnen!" roep ik met verheffing van stem.

Ik spring van mijn stoel en snel mijn eersten patient te gemoet. Haastig werp ik nog een blik in den spiegel, om te zien, of mijn toilet wel in orde is, en neem eene deftige en geleerde houding aan. In den geest zie ik reeds een interessant geval — hoogst interessant! — want de eerste patient moet natuurlijk altijd een interessant geval zijn en zoo mogelijk algemeen opzien wekken en in 't Repertorium een plaatsje krijgen.

Andermaal wordt geklopt, andermaal roep ik: »Binnen!"

De deur gaat open, er verschijnt een jong elegant gekleed heer, die mij met eene diepe buiging aanspreekt:

»Heb ik de eer, Dr. Ring te spreken?"

»Om u te dienen, die ben ik," antwoordde ik, eveneens beleefd buigende.

Ik schoof hem mijn besten armstoel toe, waarin de vreemdeling zich op zijn gemak neerzette. Ik zelf nam een stoel naast hem. Voor mij stond mijne schrijftafel. Daarop lagen eene menigte boeken als zoo vele sprekende getuigen van mijne geleerdheid open geslagen, en dan mijn gansche doctorale toestel, eenige chirurgische instrumenten, mijn hoorbuis voor borstkranken, receptpapier en pen en inkt. Alles was daar met eene zekere coquetterie geordend, zoodat het ieder bezoeker in het oog vallen en, naar ik mij verbeeldde, imponeeren moest. Ik had de stalen pen al in de hand, om het benoodigde voor te schrijven. Vooraf echter wilde ik mijn patient aan een naauwgezet examen onderwerpen en tot dat einde maakte ik zijn ganschen persoon tot het voorwerp mijner ernstige en ingespannen waarneming. Hij was lang, schraal en rijzig van postuur. Deze omstandigheid deed mij al dadelijk aan een aanleg

Bevallen van eenen ZOON, *H. T. C. Boers, Mac Gillavrij.*
Soerakarta, 9 *Maart* 1857. (792)

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER, *D. C. Schrender, Coenraad.*
Samarang, 12 *Maart* 1857. (773)

Bevallen van een ZOON, *M. C. van Mourik*, geb. *Sibbald.*
Batavia, *den* 14 *Maart* 1857. (787)

Bevallen van eene DOCHTER, *A. M. Duijm*, Echtgenoote van
(771) J. V. GERRITS.
Bandong, *den* 14 *Maart* 1857.

Den 15 October 1856 overleed te Rheenen (Gelderland), aan de gevolgen eener zenuwzinking koorts, onze innig geliefde jongste Zuster, Jonkvrouwe *Josephine Levina de Mey van Streefkerk.*

Jhr. L. G. G. P. DE MEY VAN STREEFKERK.
Jhr. H. J. A. S. DE MEY VAN GERWEN.

Eenige Kennisgave. (775)

Tot mijne diepe droefheid overleed te Pasoeroean, op den 1sten Februarij ll., mijnen geliefden Echtgenoot, *James McKenzie Scott*, oud 33 jaren, mij nalatende drie nog zeer jeugdige kinderen.

Debiteuren en Crediteuren worden beleefdelijk verzocht, om binnen den tijd van 3 maanden betalingen of aangifte te doen aan

de Testamentaire Executrice.
Wed. J. E. SCOTT,
(782) geb. *Martens.*
Grissee, 12 *Maart* 1857.

Op den 12den Februarij overleed in het Militair Hospitaal te Weltevreden, mijnen geliefden broeder *H. R. J. Levyssohn*, in den ouderdom van ruim 32 jaren.
(735) J. F. LEVIJSSOHN.
Batavia, 8 *Maart* 1857.

Na eene langdurige ziekte overleed te Samarang, op den 27sten Februarij jl., Mejufvrouw *C. J. van den Boogaart*, geliefde zuster en behuwdzuster van

J. J. W. VAN DEN BOOGAART.
C. F. S. HOOFSTEDER,
geb. *van den Boogaart.*
(736) J. A. HOOFSTEEDER.

Vendutie

Op Donderdag den 19 Maart 1857,

voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*, à 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene **AMERIKAANSCHE FACTUUR**, bestaande uit Banken met paardenhaar bekleed, Wip-, Tuin- en Kantoorstoelen, met rottan en houten zittingen, eene groote partij Klokken, loopende 8 dagen en 30 uren, geassorteerde en Tomato Saucen; voorts eene partij Lijnwaden, Schilderijen in Olieverw, Horlogies, eenige Modewaren, eene partij Wijnen en Bier, circa 100 vaten Meel, benevens 4 Paarden. (746)

Vendutie

Op Donderdag den 19 Maart 1857,

voor het woonhuis van den heer **Peter**, op het Koningsplein, door *van Slooten, Morgan & Co.*,

van eenen netten en wel geconserveerden inboedel, bestaande uit massief mahonyhouten meubelen, waaronder een compleet ameublement van velours d'Utrecht, kasten, consoles, speeltafels, fraaije spiegels en schilderijen, hang- en tafellampen, porceleinen tafel serviezen, glaswerk, zilverwerk, een expresselijk voor dit climaat vervaardigde pianino, martevanen; voorts nog rijtuigen, tuigen, en drie spannen goed gedresseerde Overwalsche paarden, enz.

Daags te voren voor een ieder te bezigtigen. (754)

Op de Vendutie van Donderdag den 19 Maart zullen alsnog worden verkocht:

44 Vaten PUIKE AMERIKAANSCHE APPELEN

pas aangebragt per »*Lowell.*"
(797) JOHN PRYCE & Co.

Vendutie

op Vrijdag den 20 Maart 1857,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*, van een factuur Tapijten, pas aangebragt per *Queen Mab* van Liverpool, als:

1 Extra fraai Tapijt, lang 26 voet en breed 17 voet.
40 dito Rond.
80 Alcatieven.

Diverse Lijnwaden, Baai, Hanglampen, Glaswerk, Fransch Bier, Marbohouten Balken, Patjols in soorten.

Tegen Een perCent Vendusalaris
100 karaat Brillanten en Diamanten,
en ten 11 ure precies
Een TUIN en ZAAILAND, gelegen buurt Tjikinie, aan de westzijde van de rivier Tjiliwong over Straiswijk, blok M deel 3 No. 99, verponding No. 6128, genaamd klein Tjikinie.

Alsmede Vijf Perceelen gelegen Verburggracht, Kampong Bandan en Manga Bezaar, breeder omschreven in de *Java Courant* van heden. (765)

Op de Vendutie van Vrijdag 20 Maart ten elf ure, zal verkocht worden:

Een fraaije jonge **NEWFOUNDLANDSCHE HOND**, direct aangebragt per Am. schip *Lowell.*
(779) ABEELEN, DENNISON & Co.

VERKOOP VAN EEN BARKSCHIP

De Ondergeteekenden zullen op **Vrijdag den 20 Maart aanstaande**, precies ten 11 ure, voor rekening van belanghebbenden op Vendutie verkoopen:

Het Engelsch gekoperd en kopervast

Barkschip BLAIR,

gevoerd door kapt. **J. Bell**, groot 500 tonnen, gebouwd van Eikenhout en onlangs op nieuw gekoperd, met al deszelfs Masten, Rondhouten, staand en loopend Want, Zeilen, Ankers, Kettingen, Sloepen, enz. enz.

Liggende de lijst der inventaris ter inzage.
(776) ABEELEN, DENNISON & Co.

HET ENGELSCH

BRIKSCHIP COMMODORE.

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Vrijdag 20 dezer mede verkoopen het bovenstaand schip:

groot 300 tonnen gebouwd van eikenhout met deszelfs inventaris, masten rondhouten, staand en loopend want, twee stel zeilen, ankers, kettingen, sloepen, enz., enz. zoo als hetzelve ter reede is liggende.

Leggende de lijst der inventaris ter inzage bij
(769) ABEELEN, DENNISON & Co.

Op de Vendutie van **Abeelen, Dennison & Co.** zal mede worden verkocht:

eenige zeer groote Waterfilters
en
20 kisten Haring in Flesschen.
(790)

Vendutie

op Maandag den 23 Maart 1857,

uithoofde van Vertrek, ten huize van den heer **B. Philippeau** op Tana Abang, door *Gebr. Ratelje & Co.*,

van een zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit zeer elegante massief **Mahonijhouten Ameublementen, Consoles, Canapé-, Ronde-, Ovale-, Speel-** en **Waschtafels, Toilette Duchesse**, eene groote **Eettafel, Linnen-, Garderobe-** en **Boekenkasten, Etagères**, groote **Spiegels Schilderijen, Lampen, Pleet-, Porcelein-, Kristal-** en **Glaswerk**, wijders 4 spannen **prachtige Wagenpaarden**, 3 dito voor Bendi, Tuigen, Wagens, groote Martevanen, eene fraaije collectie Bloemen in potten, enz., enz.

Op Zondag te voren te bezigtigen.

N.B. Bijaldien de verwacht wordende Landmail in den avond of nacht van den 22 op den 23 Maart mogt arriveren, zal de Vendutie geen plaats hebben, maar op eenen nader te bepalen dag in de maand April e.k. worden gehouden. (789)

Vendutie

op Dingsdag den 24sten Maart 1857,

voor het commissiehuis van *Vaupel & Co.*,

van diverse Kramerijen, Porceleinen, Serviezen, Vazen en Etagère Voorwerpen, eene factuur Spiegels en Schilderijen, Zadels, Modeartikelen, Parfumeriën, Schrijfpapier, Moderateurlampen, Lampekappen, kisten Glaswerk, enz., enz., alsmede Provisiën, Kistwijn, Bier, Seltzerwater, Rhijnwijn, Cherrywijn, enz.

En

om 11 ure precies, voor rekening des boedels van wijlen *Elisée François Rijckmans,*

van

Een Erf, bebouwd met een steenen Huis en Bijgebouwen, gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, sub nummer 97, buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder No. 8877 en getaxeerd op *f* 9000.

Een Erf bebouwd met een steenen Huis en Bijgebouwen, gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, sub nummer 121, buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder No. 8974 en getaxeerd op *f* 9600.

Een Erf bebouwd met een steenen Huis en Bijgebouwen, gelegen in blok M, 3de deel, sectie I, sub nummer 122 buurt of wijk Noordwijk, bij de verponding geregistreerd onder No, 8975 en getaxeerd op *f* 8400.
(784)

Op Vendutie van de Weeskamer te Batavia, van Donderdag den 26 Maart aanstaande,

zullen mede worden verkocht, **ZES perceeltjes**

TUIN- EN ZAAILAND,

allen gelegen op Rawa Bankee en Tjiliwong, toebehoorende aan den boedel van wijlen **J. C. Green.** (770)

Hout-Vendutie

Op Donderdag den 26 Maart 1857,

op het Heemraden Plein,
à 4 pCt. Vendu Salaris,

van eene groote partij **Nieuw Zeelandsche BALKEN en PLANKEN**, pas aangebragt per *Gipsey* en vroeger geannonceerd in den *Java Bode* van den 11den en 14den Maart.
(781) JOHN PRYCE & Co.

Publieke Veiling

van het restant Japansch factuur van 1856.

Op een nader te bepalen dag in den loop van de maand April 1857,

zullen de ondergeteekenden zonder reserve publiek ver-

---

tot borstkwalen denken. De blos op zijne wangen kwam mij verdacht voor. Ik had durven wedden, dat hij op het oogenblik binnenkoortsig was. Voordat de ongelukkige er op bedacht kon zijn, had ik met verrassende scherpzinnigheid mijne diagnose opgemaakt: beginnende phtisis in het eerste stadium. 't Geval was interessant gevaarlijk, doch ik had de beste hoop, om er den patient nog wel op te krijgen. Een geluk voor hem, dat hij in mijne, d. i. te zeggen zulke goede handen viel. Elk ander had hem totaal kunnen verknoeijen. Ik wilde hem levertraan voorschrijven, de zeelucht laten inademen, misschien wel een reisje naar Nizza voorslaan. Wat ik van zekeren professor daarover gehoord had, deed mij vooral van dit laatste middel de beste verwachting koesteren.

Al deze gedachten schoten mij door het hoofd, voordat de vreemde mij nog iets gezegd had. Eindelijk nam die het woord en overstelpte mij met eene zee van complimenten en aardigheden.

»Uw uitstekende naam," zeide hij met een vriendelijk lachje, »is reden, dat ik hier kom. Vergeef mij dus, als ik u stoor en u eenige oogenblikken van uw kostbaren tijd ontroof."

Ik zette eene hooge borst. De jonge man had zeker van mijne dissertatie over het ontstaan der knobbels in de long gehoord. Wat kon hij anders met zijn zeggen meenen?

»'t Zal mij genoegen doen, u te kunnen dienen," antwoordde ik. »Ik durf mij vleijen, dat...."

Hij liet mij niet uitspreken. In alles gaf de vreemde blijken van eene rapheid van tong, die mij bij een borstkranke bevreemdde en mij aan de gegrondheid mijner diagnose bijna deed twijfelen. Hij sprak met bewonderenswaardige vlugheid en gemakkelijkheid over alle mogelijke dingen, over het voor en tegen van den stand van medicus, over den invloed van het zwakke winterweer enz. enz. Ik wilde hem niet in de reden vallen, maar wachtte bedaard af, dat hij op zich zelf en zijne eigene kwaal komen zou.

»Ik heb eene barbaarsche verkoudheid opgedaan," zeide hij eindelijk en nu, naar 't scheen, op het eigenlijke doel van zijn bezoek terugkomende; »doch wat zal 'k er tegen doen? Wie, zoo als ik, de helft van zijn leven op reis en tusschen de vier wielen is, kan zich aan zoo'n kleinigheid niet veel storen."

Deze ligtzinnigheid, die trouwens bij borstlijders niet vreemd is, scheen mij hoogst berispelijk toe en ik begon derhalve een zeer ernstig gezigt te zetten.

»Ge doet verkeerd," antwoordde ik op deftigen toon, »met zoo roekeloos met uwe gezondheid om te gaan. Uw toestand komt mij wezenlijk niet zoo geheel onbedenkelijk voor."

»Kom, gekheid! Een beetje verkoudheid, dat niets te beduiden heeft. Een kop vlier en een nacht zweeten helpen mij er wel weer af."

»Neem niet kwalijk," vervolgde ik deftig, »in uw toestand is de minste katharale aandoening al geen ding om mee te spotten. 't Is zoo veel als de waarschuwende stem der natuur, eene vermaning, die arts noch patient in den wind mogen slaan."

Blijkbaar bleven deze mooije woorden, die ik nog uit mijn dictaat had, op den sanguinische patient niet zonder uitwerking. Hij keek mij met groote oogen en een verbaasd gezigt aan.

»Maak u niet ongerust," zeide ik, om hem weer op te beuren. »Uwe kwaal is nog in haar eerste stadium, zoo als wij geleerden zeggen. Bij eene doelmatige behandeling mogen wij vertrouwen, de verdere ontwikkeling voor te komen. Ik zal u levertraan te drinken geven."

»Levertraan?" riep de vreemdeling met alle teekenen van afgrijzen. »Mij mankeert immers geen zier."

»'t Is juist een van de gewone verschijnselen van uwe kwaal, dat de patient zich voor gezond of althans voor slechts ligt ongesteld houdt, en daarom rust op zijn doctor de dubbel heilige verpligting, om hem niets te verzwijgen. Ik moet u op het ernstige van het geval opmerkzaam maken. Is 't niet — gij hoest?"

»Zoo nu en dan eens."

»Gij geeft slijm op?"

»'s Morgens? Ja, soms, maar niet van belang."

koopen, de hieronder vermelde Japansche goederen, welke zich in den besten staat bevinden, als:

859	stuks smalle zijde.	81	bentos.
197	» breede idem.	2	likeurstellen.
6	» dikke idem.	4	ronde tafels.
20	» diverse idem.	10	Siamsche idem.
5	buikbanden.	98	naai doozen.
10	stuks zijden damast.	18	messenbakken.
180	gekleurde cordellieres.	17	broodbakken.
160	stuks half zijde.	123	diversche schilderijen.
19	» krip.	117	theekistjes.
10	» gaas.	310	ledige doozen in soorten
8	» mompa.	30	diverse theebladen.
10	werktafels.	615	kistjes, doozen, kokers en zakjes voor sigaren tabak, enz., enz.
60	lessenaars.		
3	toileten.		
3	etagere en muziekkastjes	90	whistbordjes.
10	diverse knapen.	6	vliegenkastjes.
12	inktkokers.	390	dozijn theekoppen en schotels.
63	omber doozen.		
173	lepel doozen.	56	paren diverse vazen.
8	juweelkistjes.	20	» » gindies.
4	orde doozen.	106	diverse kleine soesons.

Een partij gekleurde schotels, bouillon koppen, vruchtenschalen, bloempotten, gekleurde kommen, waschkommen, saladeschotels, enz., enz.

Een partij bronswerken, een partij etagere voorwerpen, wandelrottingen, flesschen, bedak en aschbakjes, brillen huisjes, speldendoosjes, enz. Een partij schutsels van 6 en 8 bladen benevens een aantal voorwerpen meer.

(747) PEREIRA & Co.

Batavia, den 14 *Maart* 1857.

A. Herment Bastiere

heeft Ontvangen:

een factuur van nieuwmodische artikelen, als: Lakens in soorten, voor rokken en jassen, zwart en gekleurd; Satin de Laine en Tricots voor broeken; een assortiment Stoffen voor vesten, laatst genre; Coutil Russisch Linnen, gekleurd Piqué voor broeken; diverse Zijde voor Paletots, Fantaisieknoopen voor vesten en hemden; Borduursels, Knoopen, Hoeden en Degens voor Ambtenaars costuum; Gibus- en Fantaisiehoeden, Dassen, Handschoenen, Hemden, enz. (780)

Schip »*J. C. ROSS*" van de Kokos Eilanden.

Tweede scheepslading dezer Olie steeds bij de ondergeteekenden in den zuiveren staat verkrijgbaar, en gros en en detail; zullende bij kleine hoeveelheden, ter voorkoming van moeijelijkheden, franco aan huis worden geleverd.

De prijs wordt berekend tegen de picul van 125 ℔ Netto.

(777) ABEELEN, DENNISON & Co.

HOLLOWAY'S PILLS

purify the secretions which enter into the composition of the blood, and thus produce a salutary effect upon every organ; for the blood feeds and sustains every fibre of the body. The cures accomplished by this famous remedy are complete, because it expels from the circulation the seeds of disease. The oldest practitioners, as well in the Presidential hospitals, as amongst our private practitioners, are thunderstruck at the rapidity with which chronic dyspepsia and liver complaint are eradicated by Holloway's Pills, after all the aperients and tonics in their repertoires have been tried in vain. The philosophy of the matter is this — Nature is first relieved of the poisonous influences which paralyze her action, and then assisted in her efforts to recuperate the system.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:
Doosjes Pillen à .... *f* 1, —, *f* 3, — en *f* 5, —
Potjes Zalf à .... - 1, —, - 3, — » *f* 5, —
Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (738)

Wordt gevraagd een **ASSOCIÉ**, tot oprigting van een commissiehuis. Informatiën zijn te bekomen in het huis op den hoek van de Secretarielaan en Rijswijk (Oostzijde). (786)

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Resident de Batavia.

Vendredi, 20 Mars 1857.

Pour les SIX dernières représentations de la Compagnie.

Première représentation du douzième mois de l'abonnement de la deuxième année.

HAYDEE OU LE SECRET.

Musique d'*Aubert*.

Avis. — La représentation du **Prophète** n'ayant pu avoir lieu, à cause de l'indisposition de M. *Féraud*, sera donnée ultérieurement.

Incessamment au bénéfice de Monsieur *Souweine*, chef d'orchestre,

LES PURITAINS.

Degenen, welke zich wenschen te abonneren voor de **laatste ZES voorstellingen**, welke nog zullen gegeven worden, gelieven zich daartoe te wenden tot den heer *van Kinsbergen*, directeur, op Bazaar Baroe, ten einde met hem dienaangaande in schikkingen te treden.

On commencera à 7 heures précises. (763)

TE KOOP

Het Land SOEKASARIE, gelegen even boven de Bazaar te Buitenzorg, voor verschillende cultures geschikt en te bevragen bij

Mr. L. J. A. TOLLENS,
(767) adviserend advocaat te Batavia.

Op zeer aannemelijke voorwaarden wordt ter overname aangeboden, het **LOGEMENT** te Grissee met [illegible] **INVENTARIS**, bestaande [illegible] twee Biljard Tafels, Ledikanten, Banken, enz. [illegible]

(755) KUNN.

Grissee, 5 *Maart* 1857.

Door Vertrek.

Kamers te Huur.

Op de hoek van de Secretarielaan en Rijswijk, (Oostzijde). (778)

WISSELS op Nederland,

bij

(766) REYNST & VINJU.

Batavia, *den* 14 *Maart* 1857. (766)

Assurantie-Maatschappij »DE HOOP,"

gevestigd te ROTTERDAM.

De ondergeteekenden, benoemd als Agenten van opgemelde Maatschappij, maken hiermede bekend, dat zij gemagtigd zijn tot het aannemen van Verzekeringen tegen Zeegevaar, en het betalen der voorkomende schade of verlies.

(749) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Maatschappij van Toonkunst.

PROGRAMMA

van het

VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT,

toegankelijk voor Heeren Leden en hunne Dames,

op Donderdag den 19 Maart 1857,

des avonds ten $7^1/_2$ ure, in het Locaal van den Schouwburg.

Eerste Afdeeling.

1. Vierde Symphonie (1ste gedeelte) *L. van Beethoven.*
2. Kwartetten voor mannenstemmen:
   a. Wasserfahrt } *Mendelssohn Bartholdy.*
   b. Türkisches Schenkenlied }
3. Fantaisie voor twee Fluiten, *Fürstenau.*
4. Aria voor Sopraan uit de opera »la Fée aux Roses" .... *Auber.*
5. Vierde Symphonie (2de gedeelte) *L. van Beethoven.*

Tweede Afdeeling.

6. Concert Ouverture .... *Graeve.*
7. Adelaïde, Aria voor Tenor .... *L. van Beethoven.*
8. Grand Duo, sur l'opéra »les Huguenots" voor piano à 4 mains *Wolff.*
9. Bolero Espagnol uit de opera »la Franchonnette, voor Sopraan.
10. Ouverture Oberon .... *C. M. von Weber.*

Namens de Directie,

(794) C. VRIESENDORP, Secretaris.

Vergulde en Palissanderhouten Schilderij Lijsten

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(796) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Tegen 1°. September aanstaande is benoodigd een **tweede Onderwijzer** in de school van het Parapattan Weezen Gesticht.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Secretaris der Directie.

De Directie van het Parapattan Weezen Gesticht,

A. A. REED, President.

(753) [illegible] VAN DEN BERG, Secretaris.

De heer *M. Teffer* kan over zijne goederen per *Delft*, kapitein *van Geelkerken*, beschikken bij

(758) JACOBUS HIJMANS.

Samarang, 10 *Maart* 1857.

The British Residents of Batavia, and Subscribers to the English Chapel, are requested to meet at the house of the British Consul, Taunah Abang, on the evening of Friday next the 20th Inst., at 8 o'clock, to adopt Resolutions under the Provisions of the Act of Parliament of 6 Geo. IV cap. 87.

Batavia, 12 *March* 1857. (737)

Namens den heer *A. Parlanti* heeft de Ondergeteekende de eer het Publiek te verwittigen dat de Toko van Marmeren en Albasten Voorwerpen slechts zal geopend blijven tot het einde dezer maand, wegens voorgenomen vertrek van den heer *Parlanti* naar Calcutta, en dat geen publieke verkooping van een gedeelte dier voorwerpen zal plaats hebben, weshalve men beleefd wordt uitgenoodigd zich van wat men mogt verlangen spoedig te voorzien.

(761) L. HAUTEFEUILLE.

De ondergeteekende, zijne zaken willende liquideren, verzoekt zijne debiteuren hun debet ten spoedigste te willen voldoen.

(756) KUNN.

Grissee, 5 *Maart* 1857.

»Gij transpireert 's nachts?"

»Dat kan wel eens zoo wezen."

»Laat mij zoo vrij wezen, uwe borst eens wat nader te onderzoeken."

»Neem geen moeite, heer doctor. Als ik u er echter pleizier mee doe...."

»'t Is volstrekt noodzakelijk. Wilt gij zoo goed wezen, u eens eventjes wat uit te kleeden?"

»Mij uit te kleeden?" vroeg de vreemdeling en zag mij verbaasd aan.

»Hier van voren maar. Wil ik mijne hoorbuis aanzetten, dan dient gij uwe borst te ontblooten. Wees maar niet bang; pijn doet het niemendal. 't Is echter volstrekt noodig."

Ik sprak deze woorden op zulk een kategorischen toon, dat tegenspraak van zijne zijde niet mogelijk was. Hij onderwierp zich gelaten aan zijn lot en begon zich van het eene stuk na het andere te ontdoen. Terwijl hij hiermede bezig was, zocht ik hem op een reisje naar zuidelijker streken voor te bereiden.

»Ons climaat hier," liet ik mij zoo ontvallen, »is u volstrekt niet gunstig. Die onbestendigheid van temperatuur...."

»Ja, da's waar. Dan warm, dan koud, dan droog, dan vochtig, in dat opzigt wonen we hier in een' beroerd land."

»Het verblijf in een zuidelijker climaat zou u veel dienstiger zijn. Wat dunkt u van Napels?"

»Een mooi land, naar ze zeggen. Te Amsterdam in Reichhardts panorama heb ik den molo eens gezien. Kostelijk mooi! De Vesuvius als een brandende cigaar op den achtergrond. 't Was alleen de entré waard."

»In uwe plaats zou ik echter liever naar Nizza gaan. Napels is te druk en te stofferig. Ik weet niet, of uwe omstandigheden u toelaten, u een maand of wat te Nizza op te houden?"

Terwijl ik nog op zijn antwoord wachtte, had mijn patient zich van al zijne bovenkleederen ontdaan. Zoo ging ik dan tot een naauwkeurig onderzoek van zijne borst over. Ik tikte daar vrij sterk op en vond tot mijne verbazing overal een helderen toon en een volmaakt normale resonantie. Dat begon mij te hoog te worden. Ook aan den bouw van de borstkas en aan de beweging der longen kon ik niets ziekelijks bespeuren. Ik nam mijn stethoscoop en luisterde met angstige spanning. Hoe ik mijn oor ook spitste, kon ik toch geen schijn van een verdacht geluid vernemen. Kennelijk had ik mij bedrogen. Ik ontveinsde intusschen mijne verlegenheid en wendde mij met een troostrijk lachje tot den vreemde, die met ontbloote borst voor mij stond.

»Uwe long is volmaakt gezond," verkondigde ik, triomferend als een advocaat, die aan een client den gelukkigen afloop van zijn proces komt berigten. De wonderlijke sinjeur scheen mijne geleerde uitspraak zeer bedaard op te nemen. Hij vertrok geen gezigt en kleedde zich dood op zijn elfendertigste weer aan.

»Gij moogt wel blij en dankbaar wezen," voegde ik hem deelnemend toe. »Aan uwe borst hapert niets; dat kan ik u met volkomen gerustheid zeggen."

»Ik heb er ook nooit [illegible]"

»Maar als uwe ongesteldheid niet in de borst zit, zal het kwaad misschien in den onderbuik schuilen. Waar hebt gij over te klagen? Waar voelt gij pijn of benaauwdheid?"

»Ik? Nergens. Ik ben goddank altijd gezond als een visch."

»Maar waaraan heb ik dan de eer van uw bezoek te danken?" vroeg ik heel perplect.

»Wel, ik was enkel zoo vrij, u eene visite te brengen en mij te recommanderen. Al de heeren doctoren hier zijn mijne klanten."

»Uwe klanten?"

Er ging een licht voor mij op en ik begon te [illegible]pen, dat mijn eerste patient toch wel eens [illegible] patient wezen kon.

»Mijnheer! Wie zijt gij en wat zijt gij [illegible]" ik driftig.

[illegible]

(*Wordt vervolgd.*)

Klassieke Piano-Muzijk.

Jos. Haydn's Sammtliche Compositionen, 4 banden, *f* 38.
L. van Beethoven, Sammtliche Compositionen, 2 banden, *f* 25.
W. A. Mozart, Sammtliche Compositionen, 2 banden, *f* 25.

Met Protretten van de Auteurs.

Te bekomen bij

(795) VAN HAREN, NOMAN & KOLFF.

Boekhandel van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Madame Le Normand, de kaartlegster. *f* 1,—
De kunst om in korten tijd een meisje te krijgen. *f* 1,—
De vrouw naar het leven geteekend. *f* 2,—
Messchert, de gouden bruiloft. *f* 2,—
Het grappige boek. *f* 2.—
De Nederlandsche raadselvriend, 2 deelen. *f* 2,—
Spandaw, de vrouwen, met platen. *f* 3,50
De vrolijke toovenaar. *f* 1,—
Nieuwe Feestvreugde, verzameling van gezelschaps liederen. *f* 1.—
Heine, poezie en proza. *f* 2.—
Kenr van scherts en luim. *f* 4,— (788)

Magazijn van Kantoor- en Schrijfbehoeften van H. M. VAN DORP, te Batavia.

Ontvangen:

Heeren Reis- en Schrijfcassetten, Dames Schrijfcassetten, Eetnecessaire, IJzeren- en Houten Copiëerpersen met Toebehooren, Reis-Copiëerpersen, Zakkompassen, Datumwijzers, Schroef, Fontein, Perry- en Drapers Inktkokers, Pennerekken, nieuwe soort van fijne Stalen Pennen, Engelsch Post- en Schrijfpapier, Red Engelsch Copieer Papier, Ronde Parallel, Vierkante en andere Linialen, Enveloppen met linnen, Teekenpotlood, Decalqueerpapier en Linnen verschillende soort van extra fijne Passers, Trekpennen, compleet en enkelde.

Benevens

Een stel Schilderijen **La Vie d'un Gentilhomme en toutes les Saisons**, vier gekleurde platen in vergulde lijsten à *f* 150.

Alles mede te bekomen door tusschenkomst der heeren **H. L. DE LIJON** te **Samarang** en **MARTENS & Co.** te **Soerabaya** en **Probolingo.** (750)

VERTREKKENDE PERSONEN.

L. W. Stäcker. (772)

Passage naar Samarang

per het Ned. Barkschip **PETRONELLA CATHARINA**, Kapt. **T. Hagen**, om *spoedig* te vertrekken.

Adres bij

(793) DE WEERDT, RUYL & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt nog gelegenheid aangeboden met het snelzeilend en daarvoor zeer goed ingerigt Ned. barkschip **PRESIDENT VAN BUREN**, kapitein **D. Visser**, om einde dezer maand van hier te vertrekken.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder voornoemd in het Hotel der Nederlanden en

de Agenten,

(791) VAN DER BURG, VRIESENDOP & Co.

BATAVIA, 17 *Maart* 1857.

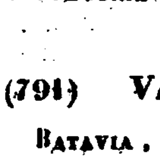

Met het welbekend snelzeilend Nederlandsch Barkschip **WILHELMINA CATHARINA**, Kapt. **N. M. Oudshoorn de Groot Stiffry**, eerstdaags van de kust terug verwacht, om binnen weinige dagen daarop de reis naar Nederland te aanvaarden, wordt nog passage derwaarts aangeboden, kunnende deze gelegenheid vooral aan dames en kinderen worden aanbevolen.

Adres bij de Agenten

(764) MACLAINE, WATSON & Co.

KOSMOPOLIET, Kapt. J. Bouten.

Het bovengenoemd welbekend extra snelzeilend Ned. Clipperschip wordt **Passage naar Nederland** aangeboden.

Dezen bodem vaart een geëxamineerd doctor en is overigens uitmuntend ingerigt tot den overvoer van passagiers.

De teekening van schip en kajuit zijn te bezigtigen bij de heeren *B. Kopersmit & Co.* te Samarang en hier bij de ondergeteekenden.

Het vertrek naar Nederland is bepaald in het laatst der volgende maand direct van hier.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Java Hotel en bij de agenten

(734) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA; *den* 13 *Maart* 1857.

BATAVIA.

In den morgen van den 16den Maart is Zijne Excellentie de gouverneur generaal, met gevolg, van hier naar Buitenzorg vertrokken.

— Op den 11 Maart werd, in de kampong Malayoe, door de policie te Meester Cornelis gearresteerd de inlander Kodja, die in 1854, door den landraad in het zuiderkwartier, wegens gepleegden diefstal veroordeeld was. Kodja was bestemd, om in de residentie Banjoemaas zijnen straftijd, een vierjarigen dwangarbeid, door te brengen, doch het gelukte hem, vóór zijn vertrek derwaarts, te ontvlugten en zich gedurende bijna twee jaren schuil te houden.

De onderschout te Meester Cornelis, onderrigt zijnde van Kodja's terugkomst bij zijne familie-betrekkingen in de kampong Malayoe, heeft dadelijke maatregelen aangewend om hem te arresteren.

Eenige policie-dienaren en pantjallangs daartoe uitgezonden zijnde, troffen Kodja aan in de woning van zijne moeder, alwaar hij zich onder eene bali verscholen hield. Toen men hem aanspoorde om te voorschijn te komen, bleef hij stilzwijgend weigeren, daaraan te voldoen, en eindigde met zich in de keel te snijden en een paar steken in den buik te geven met eene badé, waarmede hij zich, bij de komst der policie dienaren, gewapend had. Kodja werd alstoen naar de woning van den onderschout overgebragt, alwaar aan hem de noodige geneeskundige diensten werden verleend, ten einde hem in staat te doen verkeeren, om ter verdere verpleging naar het stadsverband te Batavia overgebragt te worden, hetgeen dienzelfden namiddag nog geschiedde en in welk gesticht Kodja zich nu bevindt.

— Dezer dagen waren wij in de gelegenheid, de door radhen Saleh, schilder des Konings, vervaardigde schilderij, voorstellende het vertrek van Diepo Negoro van Magelang naar Samarang, te bezigtigen,

Na alles wat wij tot heden van dezen schilder zagen, moeten wij vooronderstellen, dat het genre, dat door hem het zeerst geliefd wordt en waarin hij het meeste uitmunt, de schepping van jagten en beesten is. Wij vermeenen dierhalve te mogen aannemen, dat deze historieschets voor radhen Saleh een début in dit genre is en wij haasten ons er bij te voegen, dat dit début hem groote eere aandoet. Wij hopen voor de kunst, dat radhen Saleh het niet bij deze eerste proeve zal laten, daar toch de geschiedenis van Java eene rijke bron van schoone en belangwekkende onderwerpen voor zijn penseel oplevert.

Door eene juiste verdeeling van licht en tinten heeft radhen Saleh, op eene zeer gelukkige wijze, de *papillotage*, waarin hij, door de talrijkheid der personen en het verschil in hunne costumes zeer ligt had kunnen vervallen, vermeden. Door het hier en daar verzwakken van het te schitterende van sommige kleedijen, door de juiste berekening der uitwerkselen des lichts, is hij er in geslaagd, trapsgewijze de aandacht der aanschouwers op de hoofdgroep van Diepo Negoro, den luitenant gouverneur de Kock en den Majoor de Stuers te vestigen, die in de buitengalerij van het residentiehuis geplaatst, het geheele tooneel beheerschen. De volgelingen van Diepo Negoro en de trappen zijn met talent behandeld en hunne houding natuurlijk; de vrouw, aan de voeten van den prins geknield, alhoewel door hare houding een gedeelte van het gelaat verborgen is, doet ons niet te min de sierlijkheid en fijnheid der vormen, der Javaansche vrouwen eigen, bewonderen. De troepen der beide partijen zijn op den achtergrond zeer goed behandeld. Het landschap is uitgestrekt en zeer gelukkig uitgevoerd; het zijn de schoone en weelderige bergen van Java, en men bespeurt er uit, dat de schilder zich bij de schepping daarvan geheel en al op zijne plaats vond.

Hetzij ons echter vergund, een paar opmerkingen te maken. Toen wij de schilderij bezigtigden, lag radhen Saleh er juist de laatste hand aan; wij hopen dat hij het hoofd van den luitenant gouverneur de Kock, dat, alhoewel gelijkend, ons echter niet als met de proportien des ligchaams overeenkomende scheen, een weinig moge verkleind hebben, terwijl de gelaatstrekken van den majoor de Stuers ons eerder den commandant van het N. I. leger dan den jongen en schitterenden officier van 1830 voor den geest bragten.

Desniettegenstaande is het werk van radhen Saleh ten hoogste opmerkingswaardig; wij schenken hem volgaarne den wel verdienden lof en hopen, dat hij ook in het historische genre weldra de eervolle plaats zal bekleeden, welke hij door zijne jagttooneelen bereids in de kunstwereld verworven heeft.

Wij vernamen van radhen Saleh, dat deze waarlijk kostbare schilderij tot een geschenk voor Z. M. den koning bestemd is, als een bewijs van dankbaarheid voor de door hem genoten weldaden van het huis van Oranje.

— Van Buitenzorg wordt ons medegedeeld, dat, op het land Kedoeng Halang, dezer dagen door eene koe twee kalveren geworpen zijn, en wel een van het mannelijk en een van het vrouwelijk geslacht. Beide kalveren zijn geheel voldragen en zien er zeer goed uit.

— Bij de *Javasche Courant* van Zaturdag 14 Maart was gevoegd een staat van den stand van het rijstgewas op Java onder ult. December, waaruit blijkt dat dezelve was:

Buitengewoon gunstig in de residentie Pasoeroean.

Zeer gunstig. In de residentiën Pekalongan, Samarang, Probolingo en Banjoemaas.

Gunstig. In de residentiën Bantam, Buitenzorg, Preanger Regentschappen, Cheribon, Japara, Rembang, Soerabaya, Bezoeki, Banjoewangi, Kadoe, Patjitan en Kediri.

Vrij gunstig. In de residentiën Tagal en Bagelen.

Ongunstig, ten gevolge der buitengewone droogte, in de residentie Madioen.

Kan niet met juistheid worden opgegeven, omtrent de residentie Krawang.

Van de residentiën Batavia, Djocjokarta en Soeracarta geene opgaven ontvangen.

Preanger Regentschappen. In de maand November 1856 is in het district Tjitjoeroek, regentschap Tjiandjioer, eene ziekte onder de karbouwen uitgebroken, die zich sedert in verscheidene districten van dat regentschap heeft uitgebreid en nog voortwoedt; 491 beesten zijn daaraan bezweken of wel ten gevolge dier ziekte moeten worden afgemaakt.

De veearts voor 's gouvernements burgerlijke dienst in de 1ste afdeeling heeft een plaatselijk onderzoek gedaan en aanbeveling en voorschriften tot behandeling der zieke beesten gegeven.

Cheribon. Ten gevolge van de sedert den 1sten Maart gevallen zware regens, vergezeld van hevige windvlagen, zijn op de hoofdplaats onderscheidene bamboezen woningen, loemboengs en boomen omgewaaid. In het district Beber zijn ongeveer 16 bouws padie vernield en in de districten Sindanglaut en Mandirantjan is schade toegebragt aan wegen, bruggen en kleine dammen. De geleden schade wordt zoo veel mogelijk hersteld.

(*Jav. Cour.*)

Samarang 14 Maart. Naar wij vernemen had hier, eenige dagen geleden, het volgende voorval plaats:

De Inlandsche bediende van den Luit. v. D... begaf zich des morgens vroeg in de kamer van zijnen meester, die nog te bed lag; terstond ving hij aan zijn heer met een stok geweldig te slaan en hem de keel toe te nijpen, zoodat de Luitenant eenige moeijelijke oogenblikken moet gehad hebben.

De misdadiger is in verzekerde bewaring genomen; aanvankelijk hield hij zich gek; hij verhaalde o. a. dat hij zijns meesters kamer binnen komende, meende te zien, dat die met een grooten hond vechtende was en dat hij, zijn meester willende bevrijden, toen dien hond aanvatte en poogde te wurgen, enz.

Het is te verwachten, dat deze voorgewende waanzinnigheid hem niet zal vrijwaren voor eene welverdiende straf. (*Sam. Cour.*)

ENGELAND.

Te Londen bestaat op dit oogenblik een bazar van merkwaardigheden, waarin zich ook de guillotine bevindt, waarmede, naar men zegt, Louis XVI op den 21 Januarij 1793 is onthoofd.

Indien wij het *Weekly Register* mogen gelooven, zou daarmede in deze dagen een voorval plaats gehad hebben, dat zeer noodlottig had kunnen worden.

Een student in de geneeskunde, zegt dit weekblad, in de zaal, de kamer der gruwelen genoemd, de guillotine beschouwende, stelde zich in het hoofd, dat het soort van juk, dat op de schouders van den veroordeelde valt, om hem in den bok te houden, niet voldoende was tot dat doel, indien die veroordeelde zich wilde verweren. Nieuwsgierigheid dreef den student zoover, dat hij in de zaal bleef totdat zij ledig was en alstoen zich in den bok plaatste, de bovenste plank of dat juk latende zakken. Weldra ontwaarde hij, dat hij zich niet kon terugtrekken en oogenblikkelijk bedacht hij, dat het mes, hetwelk boven zijn hals hing, wel niet zeer vast gemaakt kon zijn, niet wetende, dat het slechts door middel van een springveer kan neervallen. Hij werd bang zich te bewegen, vreezende daardoor niet alleen het mes, maar zelfs zijn hoofd in de mand met zaagsel beneden hem, waarop hij noodwendig het oog gevestigd moest houden, te doen vallen. Op die wijze zich eenigen tijd in den bok bevonden hebbende, zag hij tot zijne groote vreugde een bezoeker binnen treden en smeekte dien hem te verlossen. „Ik geloof,” zeide de vreemdeling (een Schotsche reiziger) tot zijne vrouw, „dat die man daar geplaatst is, om te toonen hoe de machine werkt en het beste wat wij doen kunnen, is er ons niet mede te bemoeijen.” De ongelukkige student bleef dus in dien toestand tot de komst van den heer Tussand, die het mes eerst goed vastmaakte, alvorens hem te verlossen. Sedert is het mes er uit genomen en nevens de machine gelegd, om ongelukken voor te komen.

Londen, 30 Dec. De *Observer*, een orgaan der Engelsche regering, zegt, gelijk de telegraaf reeds gemeld heeft, dat de toebereidselen voor de algeheele hervatting der diplomatieke betrekkingen tusschen Engeland en de Vereenigde Staten bijna ten einde zijn geloopen en dat de nieuwe Britsche gezant waarschijnlijk reeds voor den 4den Maart te Washington zal aankomen. Hij zal vergezeld of spoedig gevolgd worden door de consuls in de drie steden, die sedert de moeijelijkheden, betreffende de aanwervingen nog niet vervangen zijn, door den consul te Baltimore, welke post ten gevolge van overlijden vacant is, en door een nieuwen consul te Buffalo, waar vroeger nog geen Engelsche consul gevestigd was. Binnen weinige dagen, zegt de *Express*, zal men den naam van den nieuwen gezant te weten komen; de keuze zal zeker voldoen. Overigens spreekt het blad het gerucht tegen, dat de Heer Charles Pelham Villiers tot deze betrekking benoemd zoude zijn.

— De Heer Wolfe Bonney is hier teruggekeerd uit Rusland, waar hij het oorlog-stoomschip Betuizan, van 84 stukken kanon, van gom-elastike spreekbuizen heeft voorzien. Op alle overige Russische oorlogschepen zullen insgelijks zoodanige buizen worden aangebragt. De Britsche admiraliteit heeft bevel gegeven, om al de schepen der koninklijke marine van spreekbuizen, door dien Heer te doen voorzien, naardien de eerste proeven op enkele schepen geheel naar wensch hebben voldaan.

Londen, 31 Dec. De admiraal Berkeley heeft op eene te Gloncester gehouden openbare, vergadering de verzekering gegeven, dat de regering geenszins voornemens is, om de bestaande hooge belasting op de inkomsten nog een jaar te laten voortduren. Daar de admiraal lid van het ministerie is, zoo heeft zijne verklaring veel gewigt, ofschoon men twijfelt of hij de bevoegdheid had, om zoodanige betuiging te doen.

— De stremming van het handelsverkeer, welke het gevolg moet zijn van de vijandelijkheden te Canton, acht de *Times* in de tegenwoordige omstandigheden bijzonder betreurenswaardig, vermits Europa, bij het mislukken van den zijdeoogst in zijne zuidelijke landen, groote behoefte heeft aan Chinesche zijde. Tevens, echter, doet de *Times* opmerken, dat Canton thans niet meer de voornaamste markt voor den theehandel in China is, want in het met 30 Junij 1855 geëindigde jaar is uit Canton uitgevoerd 16,123,800 pond thee, uit Foo-chow-Foo 10,512,800 pond en uit Shanghae 50,872,400 pond; en in het met 30 Junij 1856 geëindigde jaar bedroeg de uitvoer uit Canton 34,762,700 pond.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 18 Maart 1857, No. 22.

— Volgens de *Liverpool Albion*, zijn in het afgeloopen jaar uit de haven van Liverpool vertrokken 136,000 landverhuizers, waarvan 97,900 naar de Ver. Staten, omtrent 30,000 naar Australie, ca 5000 naar Canada, 1579 naar de Kaap de Goede Hoop, 1136 naar Nieuw-Zuid-Wallis, 429 naar Centraal-Zuid-Amerika, 322 naar Nieuw-Brunswijk, 185 naar New-Foundland, 45 naar de Prins Edwardseilanden, 48 naar de West-Indiën en ongeveer 40 naar Nieuw-Schotland.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 December. De deelgenoot in de zaken van een der voornaamste pijpenmakers in deze stad, had bij het credit mobilier eenige papieren gedeponeerd, vertegenwoordigende een geldswaardig bedrag van 271 duizend francs, waarop hij ongeveer twee derde geleend had. Eenigen tijd daarna vervoegde hij zich aan de kas van dat ligchaam, met verzoek hem de dienst te willen bewijzen, van die papieren hem ter hand te stellen, onder voorwendsel ze op de beurs te verhandelen, belovende binnen een uur tijds de door hem geleende som terug te zullen brengen. De kassier zijn vriend zijnde en sinds jaren zaken met hem gedaan hebbende, stelde genoeg vertrouwen in hem en voldeed aan zijn verzoek, doch sedert heeft men dien persoon niet terug gezien.

— Men schrijft van Havre, 16 December.

Eenige weken geleden ontscheepte alhier een Engelschman, wiens voorkomen den meesten eerbied inboezemde. De netheid zijner bakkebaarden, de zorg, die hij voor zijne kleeding scheen te dragen, een groote zware koffer, dien hij zich achteraan liet dragen, alles toonde een gerust geweten en eene voorliefde tot reizen aan, die niets had van eene vlugt naar een vreemd land.

Na zich een hotel, waarvan hij het adres had, te hebben doen aanwijzen, nam hij daar zijn intrek, zette zich aan de sterk bezochte tafel en at, zoo als een uitgehongerde lord zou eten.

Onder het nageregt wendde hij zich tot een zijner buren, die gedurende den maaltijd bijzonder voorkomend voor hem was geweest en vroeg, of hij hem een bankier kon aanwijzen, die eenige wissels kon discompteren.

Dat is al zeer toevallig, antwoordde de buurman met de meeste beleefdheid, ik zelf ben bankier en indien de wissels, waaraan ik niet twijfel, van goede huizen zijn, wil ik ze wel discompteren.

Oh! hernam de Engelschman, schijnbaar verblijd over deze ontmoeting, maar 't is voor een groote som. Al was het voor 300,000 fr., ik ben in staat u die uit te keeren, hervatte de bankier.

Oh! oh! liet de Engelschman zich weder hooren, even zijne bakkebaarden opstrijkende, dat is voortreffelijk. en ik acht mij gelukkig kennis met u gemaakt te hebben.

Daar zal het niet bij blijven, hoop ik, zeide de bankier, en de Engelschman boog, glimlachte, stond van tafel op en volgde eerstgenoemden naar zijn kantoor.

Aldaar aangekomen, verzocht de bankier de wissels te mogen zien, en nadat ze hem ter hand gesteld waren, bekeek hij ze met de meeste naauwkeurigheid, stak ze in zijn zak en naar de deur sluipende, die hij zorgvuldig sloot, hield hij den Engelschman eensklaps een pistool voor, onder het uiten der woorden:

Mylord! gij zijt een schelm; ik was van uwe komst verwittigd; gij zijt kassier van het huis W..... & Co. te Londen, welks correspondent ik ben; gij hebt voor 300,000 francs aan wissels ontvreemd, hier zijn ze, ik heb ze in mijn bezit en zal ze u niet terug geven, maar u voor den kop schieten, bij de geringste poging om ze mij af te nemen.

Oh! oh! oh! liet de Engelschman hooren, als het toppunt van Britsche verwondering, doch deed geene de minste poging om den bankier te verwurgen, maar stond daar sprakeloos, ongevoelig, naauw blozende, het einde af te wachten.

Welnu, hervatte de bankier, met het zelfvertrouwen van een man, die zeker is van zijne zaak, gij zijt het huis W..... & Co. veel dank verschuldigd voor de kieschheid, waarmede het te werk gaat. Dat huis had u kunnen doen in hechtenis nemen, de bemoeijing der policie inroepen; hier in Frankrijk biedt het *habeas corpus* u geene bescherming aan en gij waart goed en wel naar Londen gezonden. Men heeft echter de zaak liever aan mijne behendigheid willen overlaten en gij zult wel toestemmen, dat ik aan het vertrouwen mijner correspondenten beantwoord heb. Ik volgde u, zette mij opzettelijk naast u aan tafel, want ik voorzag, dat gij u spoedig van de wissels zoudt willen ontdoen, en ziet ik ben geslaagd.

De Engelschman boog zich met teekenen van berouw en bewondering. De bankier ging voort:

Met eene edelmoedigheid, die mij niet staat te beoordeelen, willen de heeren noch regtsgeding noch schandaal. Het is hun genoeg, dat zij het totaal der ontvreemde som weder in handen krijgen. Gij staat aan het hoofd eens huisgezins en hebt drie kinderen, geloof ik?

Vijf, mompelde de Engelschman op klagenden toon.

Om 't even, vijf of drie. Men heeft medelijden met u en ik ben gelast u 60,000 francs toe te tellen. Ziedaar hebt gij die som in banknoten. Tracht u er van te bedienen, om weder een eerlijk man te worden. Neem ze en ga u elders doen ophangen.

Dit zeggende gaf hij hem de banknoten over. De Engelschman stamelde eene dankbetuiging, nam de som aan, wachtte tot de deur ontsloten was en vertrok, eerbiedig buigende.

Een uur later zat hij in den spoorwagen naar Parijs. Alleen gebleven, wreef de bankier de handen van genoegen. Hij was zoo slim en ferm geweest! Onmiddelijk zette hij zich aan zijne schrijftafel en schreef aan het huis W..... & Co., te Londen, het volgende:

Mijne Heeren! Ingevolge uw geëerde van den ......, heb ik de aankomst van uwen voortvlugtigen kassier afgeloerd; ik volgde hem naar zijn hotel en hij bood mij de ontvreemde wissels aan. Naar luid uwer instructie heb ik mij er meester van gemaakt en na eenige gevoelvolle woorden, die voorzeker wroeging in zijn binnenste hebben doen opwellen, den schuldigen huisvader de som van 60,000 francs uitbetaald, waarvoor ik u zal debiteren. De ontvreemde wissels zend ik ingesloten terug.

Vergun mij hierbij te voegen, dat uwe toegevendheid een gevaarlijk stelsel is. Wat zou er van ons in Frankrijk worden, indien wij de dieven beloonden? Maar de edelmoedigheid is eene edele afwijking van het gewone, die alleen in Engeland te huis is. Buitendien zijt gij rijk genoeg, om u een weinig te laten bestelen.

Ontvang, enz.

Deze brief, die hem een meesterstuk van geest en spotternij toescheen, werd verzonden, en met omgaande post ontving de bankier het volgende antwoord:

Mijnheer en waarde correspondent! Gij zijt het slagtoffer geweest eener onbegrijpelijke afzetterij. Wij zijn voor geen duit bestolen; onze kassier is op zijn post; sedert dertig jaren geniet hij ons vertrouwen, hij is ongehuwd en zal wel nooit trouwen.

Wij hebben u geene instructien gezonden. De wissels zijn valsch, en wat de 60,000 francs aangaan, die gij zoo ligtvaardig aan een afzetter hebt ter hand gesteld, wees zoo goed ons daarvoor NIET te debiteren.

Ontvang, enz.

De bankier stond op het punt eene beroerte te krijgen.

In het eerste oogenblik dacht hij, dat zijne waarde correspondenten schelmen waren, doch hij zag toch eindelijk in, dat hij het slagtoffer geweest was van een geslepen vogel, die brief en wissels zelven had vervaardigd, om hem op die wijze gemakkelijk voor 60,000 francs op te ligten.

— Maarschalk Vaillant die wel weet dat de keizer maarschalk Randon, gouverneur-generaal van Algerië, genegen is, ontwierp op verlangen van laatstgenoemden een plan tot reorganisatie van Algerië, volgens welk plan de gouverneur-generaal bijna onafhankelijk zou worden. »Sire!" sprak de minister van oorlog tot den keizer, gij ziet ik geef aan maarschalk Randon mijnen rok en mijn vest en behoud voor mij slechts het noodzakelijkste." De keizer verlangde echter nog meer veranderingen, en maarschalk Vaillant stond er op, dat de raad van state zou beslissen. De zaak werd dus aan den raad van state onderworpen, die overeenkomstig Vaillants meening besloot.

— Men beweert alhier, dat Feruck-Khan, de buitengewone Perzische gezant, die eerstdaags in deze hoofdstad verwacht wordt, zich vermoedelijk van hier naar Londen zal begeven, om er regtstreeks met het Britsche cabinet te onderhandelen over eene schikking.

— Het aantal reizigers in Frankrijk is sedert de uitbreiding der spoorwegen van 1841 tot 1855 bijna verdriedubbeld. In 1841 telde men 633 millioen reizigers, waaronder 113 millioen met de spoorwegen; in 1855 bedroeg dit getal 1600 millioen, waarvan 1272 millioen zich van de spoorwegen bedienden. Daarbij is het vervoer van reizigers door wagens, omnibussen en soortgelijken, van en naar de spoorwegstations geenszins afgenomen. Welk ontzaggelijk nut de spoorwegen aan den landbouw en de groote middelpunten der bevolking verschaffen blijkt o. a. daaruit, dat het approvianderingsrayon van Parijs voor vleesch zich tot op 300 kilometers en voor groenten, enz. onbepaald uitgebreid heeft.

Parijs, 30 Dec. Gisteren heeft de keizer eene deputatie ontvangen van de maires der hoofdplaatsen van de departementen van Frankrijk en Algerië, die door hem waren uitgenoodigd tot bijwoning van den doop van den keizerlijken prins, en als herinnering daaraan eene medaille hebben laten slaan, welke medaille den keizer door deze deputatie werd overhandigd. Zij vertoont aan de eene zijde den keizer, met de keizerin aan zijne zijde en het kind opheffende en het den volke vertoonende; en op de keerzijde de woorden: *aan den keizer!* in een kring, waarin de namen van al de bij den doop vertegenwoordigde steden staan vermeld.

— De Keizer moet aan eenige hooggeplaatste personen, die hem zeiden, dat de Heer Thiers zich candidaat zou stellen bij de aanstaande verkiezingen, hebben geantwoord: De Heer Thiers kan zich, zoo hij wil, candidaat stellen, mijn gouvernement zal den schrijver van de Geschiedenis van het Consulaat en het Keizerlijk niet afwijzen.

— Een brief uit Constantinopel aan *l'Univers* bevat eenige bijzonderheden omtrent de vredesvoorwaarden, welke de Britsche gezant aan den Perzischen had gesteld. Daartoe behoorden onder anderen, dat de Shah zijn tegenwoordigen eersten minister moest wegzenden, voldoening geven aan Mirza-Khan, de eerste oorzaak van het geschil met den Heer Murray, den Britschen gezant; het sluiten van een nieuw handelsverdrag, het toelaten van Engelsche consuls, overal waar de Britsche regering het noodig oordeelde, het betalen van eene vergoeding voor de oorlogskosten, de teruggave van Herat aan de Afghanen, de ontruiming van het Afghaansche grondgebied en eindelijk de verbindtenis om Engeland als scheidsregter in te roepen in alle geschillen, welke in het vervolg ten opzigte van Herat tusschen Perzie en de Afghanen mogten ontstaan. Hieruit blijkt, dat het geenszins te verwonderen is, dat Feruck-Khan op zulke voorwaarden niet wilde onderhandelen, waarbij de onafhankelijkheid van Perzie geheel verloren zoude gaan, om van andere bezwaren niet te spreken.

— De Keizer heeft bevel gegeven, om het huis der familie Bonaparte te Ajaccio te herstellen en eene kapel te bouwen, waarin het stoffelijk overschot van Madame Mère, moeder van Napoleon I, en dat van den cardinaal Fesch zullen worden bijgezet. Tot dat doel heeft de Keizer op de civille lijst van 1857 een crediet van 200,000 francs doen inschrijven.

— Men verzekert, dat eerlang eene promotie onder de generaals zal plaats vinden en dat het decreet, waarbij de magt van den gouverneur-generaal van Algerie uitgebreid wordt, nog voor het begin des jaars in den *Moniteur* zal verschijnen. De maarschalk Randon had gewenscht, dat Algerie tot een onder-koningschap wierd verheven, maar aan dien wensch is geen gehoor gegeven, ofschoon op raad van Pélissier de magt van den stedehouder aanmerkelijk wordt vermeerderd.

DUITSCHLAND.

Weenen, 26 Dec. Alhier twijfelt men niet langer aan het berigt, dat Rusland eene aanzienlijke krijgmagt aan de Perzische grenzen, men spreekt van 40,000 man heeft bijeengetrokken; de Porte ziet dit niet met onverschilligheid, daar zij reeds bevel heeft gegeven, om een observatiecorps te Erzerum, met het doel om het gebied van den Euphraat te dekken, bijeen te trekken. Tot bevelhebber over dit corps is de welbekende Ismael-Pacha benoemd.

Weenen, 27 Dec. Op den oostelijken staatsspoorweg van Cracau is het sedert eenigen tijd zeer onveilig; landloopers en stroopers randen de baanwachters aan, rooven, plunderen en moorden. In de vorige week is tusschen Cracau en Berrowitsch zulk een beambte in zijn huis, met vrouw en kind, vermoord gevonden. Ten gevolge daarvan zijn al de 102 wachters op dien weg gewapend geworden.

— De onder de verstandigen in den lande te weeg gebragte spanning en ontevredenheid over het artikel van het nieuwe concordaat, dat aan de katholijke geestelijkheid de magt geeft, om in den staat geestelijke huwelijksregtbanken in te stellen, vermeerdert naar mate het tijdstip nadert, waarop die exceptionele regtsbedeeling zal in werking treden. Vooral in Hongarije ontmoet deze nieuwe instelling het krachtigste verzet; daar is hare uitwerking lijnregt in strijd met die, welke de bisschoppen er van verwachten. Uit genoemd land verneemt men, dat een groot aantal katholijken den schoot der kerk verlaten, om zich niet aan de geestelijke regtbanken te onderwerpen, en overgaan tot het protestantsche geloof. Zelfs wordt een aanzienlijk grondeigenaar genoemd, die met zijn gezin, het katholicismus afgezworen en de protestantsche godsdienst omhelsd heeft; de op de bezittingen van dien heer werkzame boeren hebben het voorbeeld huns meesters gevolgd. De katholijke geestelijkheid is blijkbaar ongerust over de vorderingen, die het protestantismus met elken dag in Hongarije maakt. Het nieuwe concordaat heeft de verandering niet kunnen voorzien, die meer en meer onder de Hongaren in hun godsdienstig geloof merkbaar wordt, en derhalve heeft het ook geene dwangmaatregelen, geene wereldlijke straffen kunnen bepalen tegen die katholijken, die tot de luthersche belijdenis overgaan. Velen zijn echter van oordeel, dat als die geloofsverandering dus aanhoudt, de bisschoppen al hunne middelen van overwigt zullen aanwenden, om door het burgerlijk gezag eene wet te doen afkondigen, houdende bedreiging van geldboete en strenge ligchamelijke straffen tegen ieder, die geboren en opgevoed in het r. k. geloof, dit geloof afzweert om de luthersche of calvijnsche leer te belijden.

Weenen, 28 Dec. Men verzekert thans stellig, hetgeen reeds vroeger als waarschijnlijk werd aangekondigd, dat de veldmaarschalk graaf Radetzky van zijne hooge betrekking als gouverneur-generaal van het Lombardisch-Venetiaansche koningrijk is ontslagen; dit besluit zoude de Keizer genomen hebben ten gevolge van een onderhoud, dat hij met den grijzen veldheer gehad heeft. Tot zijn opvolger in die gewigtige betrekking is de aartshertog Ferdinand Max, die zich thans te Brussel bevindt, benoemd, die echter tevens de functien van groot-admiraal blijft bekleeden.

— Op den nachttrein van Weenen naar Pesth, is verleden Dingsdag een goed gesloten goederen wagen opengebroken en geplunderd. De dieven schijnen overvloedigen tijd gehad te hebben, daar zij al de koffers opengebroken en daaruit genomen hebben wat het meest waarde had; van een uniform rukten zij het gouden borduursel af en lieten het overige liggen.

— In het aartbisschoppelijk paleis worden de keuzen gedaan voor de leden der commissie, welke de boekencensuur zal uitoefenen. Met nieuwejaar treedt deze commissie in werking en reeds noemt men verscheidene werken, die met een afkeurend vonnis bedreigd worden.

— De bekende reiziger in Noord Amerika, Dr. Busch, is den 27sten Dec. naar Alexandria vertrokken, om op last der Lloyd eene reis in het Oosten te doen, met het doel om voor de Lloyd-routen eene reis-handboek te vervaardigen. Ook de opper-ingenieur der Lloyd, de Heer Heider, heeft onlangs van die zelfde zijde in last ontvangen, om eene groote reis te ondernemen en in de voornaamste havensteden der Middellandsche Zee en Noordzee de merkwaardigste waterbouwwerken, met name de dokken, te bezigtigen.

— Alvorens Coblentz te verlaten, verzamelde de Prins van Pruissen eergisteren het corps officieren rondom zich, om hun met de aanstaande verwisseling des jaars geluk te wenschen. Hij herinnerde daarbij in welke ernstige omstandigheden Pruissen geraakt was, wenschte die troepen, welke tot den uittogt bestemd zijn, geluk met de gewigtige roeping, welke hen wacht, en betuigde hun de deelneming van alle achterblijvenden, wier oog hen op den weg zal volgen, op welken zij voor de eer en het regt huns Konings strijden moeten. Naardien verscheiden troepen voor hem stonden, die vroeger onder zijn oog met moed en trouw gestreden hebben, verwachte hij van hen, dat zij thans gelijke krijgsdeugd aan den dag leggen en op nieuw de zegepraal aan Pruissens vanen hechten zullen.

RUSLAND.

De *Siècle* verhaalt de volgende anecdote:

Een jonge Russische kolonel, die den veldtogt in de Krim heeft mede gemaakt, wijdde onuitputtelijk uit in lofuitingen over de onversaagdheid, moed en koelbloedigheid der Fransche soldaten, doch liet tevens geene gelegenheid ontsnappen, om zich een bitsch woord tegen Engeland, maar vooral tegen Oostenrijk, te doen ontvallen. Nopens die laatste mogendheid verhaalde hij een gezegde van keizer Nikolaas, kort voor zijnen dood.

De keizer, gerekend hebbende op de Oostenrijksche medewerking in den Levantschen oorlog, stond verstomd zoo spoedig de voorzegging van den prins van Schwartzenberg vervuld te zien en zeide: »Oostenrijk zal de wereld verwonderd doen staan over de grootheid van deszelfs ondankbaarheid."

Op zekeren dag wandelde keizer Nikolaas met eenigen zijner adjudanten, waaronder zich de generaal Radziwil, Pool van geboorte, bevond en zeide tot hem: — Radziwil! kent gij de geschiedenis van uw land goed? — Ik vermeen haar te kennen, Sire! was het antwoord. — Welnu, zeg mij dan, wie de beide domste vorsten van Polen waren? — Sire! stamelde de generaal, niet wetende hoe hij die vraag des keizers moest opnemen. — Indien gij de geschiedenis van uw land goed kendet, hervatte de keizer levendig, moest gij weten, dat de beide domste vorsten van Polen geweest zijn: Sobieski en ik, ... hij, omdat hij, Weenen, ik, omdat ik Oostenrijk redde.

— Uit Rusland wordt gemeld, dat, bij elke der 3 divisien grenadiers der 18 divisien, welke de zes legercorpsen uitmaken, en der 4 divisien van het leger van den Caucasus, nog een bataillon scherpschutters zal worden opgerigt, en alzoo voor deze gezamenlijk 25 nieuwe bataillons.

SPANJE.

De volgende berigten uit Madrid treffen wij in de buitenlandsche bladen aan: 24 Dec. De markies de Constancia is met het departement van oorlog belast. De jezuiten, die zich op Majorka bevinden begeven zich van daar naar Loyola. Door de bisschoppen in de provinciën zijn veel priesters gewijd. — 25 Dec. De bij de onlangs ontdekte republikeinsche club betrokken personen zijn naar verschillende oorden des rijks gezonden, om daar onder toezigt der hooge policie te blijven. Volgens tijdingen uit Rome zou de paus zijne tevredenheid hebben te kennen gegeven over de benoeming van den heer Mon, tot spaansch vertegenwoordiger bij het hof van Rome. Het berigt dat een mexicaansch generaal door generaal Santa-Anna afgezonden, te Madrid zou zijn aangekomen, is valsch. — 27 Dec. De vertegenwoordiger van het huis Mirès & Co. heeft, op het centraal bureau der schatkist, 60 millioen realen, zijnde het bedrag van den eersten termijn der negotiatie van de stukken van geconsolideerde 3 pcts. der buitenlandsche schuld.

Graaf San Luis (Sartorius), gewezen minister van binnenlandsche zaken en voorzitter van den ministerraad, toen de omwenteling van 1854 uitbrak, is te Madrid aangekomen en door de koningin ontvangen.

Volgens een uitvoerig artikel in den *Constitutionnel* over de spaansche aangelegenheden, zijne alle geruchten, over de wankelende stelling van maarschalk Narvaez verspreid, valsch. Het parijsche blad beweert, dat het tegenwoordige hoofd van het cabinet »alvermogend" is te Madrid. Dit is echter niet het geval. Uit goede bron verneemt een parijsche correspondent der *Koln. Zeit.*, dat Narvaez bij koningin Isabella niet meer den invloed van vroeger bezit, en dat zij dus niet meer uitsluitend overeenkomstig *zijnen* wil handelt. Voor eenige weken gaf Narvaez aan O'Donnell te verstaan, dat hij wel zou doen Madrid te verlaten. O'Donnell begaf zich onmiddellijk naar de koningin, om haar te vragen of zij zijn vertrek verlangde. Isabella antwoordde: »Volstrekt niet; blijf hier: ik kan u misschien noodig hebben." Met generaal Prim, dien Narvaez insgelijks uit de hoofdstad wilde verwijderen, gebeurde hetzelfde.

Te Madrid vindt de meening ingang, dat de fransche regering een ministerie O'Donnell zoekt tot stand te brengen.

— De heer Raynouard, gevolmagtigde van den heer Mirès, is den 28 Dec. van Madrid naar Parijs vertrokken, na (*zoo als reeds is berigt*) de eerste termijn der leening, 60 millioen, te hebben gestort.

De tijdingen uit dit land luiden zeer ongunstig; zelfs uit brieven van ministeriële berigtgevers blijkt, dat de toestand in Catalonië allerbedroevendst is; er is gebrek aan werk, de fabrieken staan op het punt gesloten te worden, en duizenden arbeidslieden zullen eerstdaags zonder brood zijn. Dit belet hun daarom niet de buitensporigste eischen te stellen aan hunne meesters, die daarin onmogelijk kunnen bewilligen, hoezeer de regeringspersonen die eischen ondersteunen, ongetwijfeld omdat die personen alleen de ellende der petitionnarissen in aanmerking nemen, zonder op de met de voortbrenging en den verkoop in verband staande omstandigheden te letten.

ITALIË.

Parma, 13 Dec. Sedert eenige dagen bevinden zich alhier verscheidene napolitaansche missionarissen, die door den bisschop zijn ontboden, om in onze hoofdkerk te prediken. Die missionarissen, vergetende, dat wij lieden in het Noorden niet de vurige verbeelding bezitten onzer landgenooten in het Zuiden van Italie, bezigen in hun prediken dezelfde overdragtige taal, dezelfde belachgelijke gebaren en al de andere middelen, die zij gewoon zijn in hun geboorteland in practijk te brengen. Alles is bespottelijk bij die missionarissen, de toon hunner stem, hunne gebaren, houding, en of dit nog niet genoeg ware, bezigen zij ook nog ketenen, boetkleederen, enz. enz. Onlangs op een avond predikte een hunner over het vagevuur of de hel en hief daarbij zulk een hevig gehuil en nam zulk eene dreigende houding aan, dat eene arme vrouw, getroffen door alles wat zij hoorde en zag, buiten kennis geraakte en in stuiptrekkingen verviel, over welk schandaal, zoo wel het gansche gehoor als de geheele stad, ten zeerste verontwaardigd was.

De regering heeft zich tot den bisschop gewend, en hem verzocht den missionarissen te gelasten, zoo wel hunne manieren als taal te wijzigen, doch die stap schijnt vruchteloos geweest te zijn, want den volgenden avond ontstond hetzelfde schandaal; de kerk was stik vol, doch op eens deed zich een hevig uitfluiten hooren en de predikers waren verpligt, af te breken en het Godsgebouw te verlaten.

De smartelijke indruk, die de hernieuwing van dit schandaal te weeg heeft gebragt, laat zich niet beschrijven. De schuld daarvan ligt geheel en alleen bij den bisschop, die op de ongelukkige gedachte is gekomen, zulke predikers onder ons te roepen. De bevolking van Parma is zeer godsdienstig, en juist daarom wil zij niet, dat met de godsdienstige plegtigheden den spot gedreven of de tempel des Heeren door belachgelijke voorstellingen ontheiligd wordt. De latere pogingen van het bestuur schijnen gelukkiger geweest te zijn en de bisschop heeft beloofd, den missionarissen te zullen aanzeggen, zich in hunne taal en gebaren te matigen.

— Een brief van Rome, aan de *Luiker Courant* gerigt, bevat het volgende:

Alle piemontesche dagbladen berigten, dat een zeer hoog geplaatst persoon op eene jagtpartij door roovers is aangehouden. Dag, plaats, uur, alles wordt genoemd, behalve de naam van dien persoon, waardoor bij het publiek algemeen eene groote nieuwsgierigheid is opgewekt. Die hooggeplaatste persoon jaagde met eenige vrienden, toen hij zich eensklaps door een hoop spitsboeven omringd zag, die hem zonder omwegen zijne beurs afvroegen. Wat! mijne beurs? Ik ben de.... van Piemont. Dat weten wij wel, antwoordden de roovers en wij wachtten juist U hier op. Het bosch was eenzaam, de jagt verwijderd. De hoog geplaatste persoon gaf daarom toe en overreikte den roovers een twintigtal goudstukken, die zij met de grootste eerbiedsbetooning aannamen.

De naam van dien hoog geplaatsten persoon durven de dagbladen niet noemen, doch particuliere brieven verzwijgen dien niet en hij is niemand anders dan die des konings. De gewoonten van dien vorst doen dit verhaal als zeer waarschijnlijk voorkomen, en het is de eerste maal niet, dat de koning van Sardinië door het incognito in ongelegenheid is gebragt.

Nice, 18 Dec. Eenige matrozen van de te Villefranca gestationneerd russische corvet, het vaartuig zonder vergunning van den commandant verlaten hebbende, om in eene herberg te gaan drinken, zoo heeft gezegde commandant ieder hunner twintig, en hem, die aan het hoofd stond, honderd stokslagen bij hunne terugkomst doen toetellen. De laatste zou aan de gevolgen dier straf overleden en zijn lijk digt bij den vuurtoren in zee geworpen zijn. Deze gebeurtenis niet tegengesproken wordende, zoo vreest men, dat zij maar al te waar is.

— Men schrijft van Venetië aan de *Oostenrijksche Courant*:

Een brief van Bologna deelt mede, dat de cardinaal Viala Prela door den paus belast is geweest, met het verzoek aan den keizer van Oostenrijk om zich naar Rome te begeven, ten einde Z. H. in de gelegenheid te stellen, persoonlijk haren dank te betuigen voor de vrijheden in dat rijk aan de katholijke kerk geschonken en Z. M. te zegenen.

De Heilige Vader had reeds last gegeven, om te Rome de noodige toebereidselen te maken tot de ontvangst des keizers, doch staatkundige en militaire aangelegenheden Z. M. geene lange afwezigheid veroorloovende, zoo is overeengekomen, dat de bijeenkomst van den paus en des keizers plaats zal hebben in het sanctuarum van Lorastio. Men weet echter nog niet of de laatste zich in de maand Februarij over land van Florence of over zee van Triest derwaarts zal begeven.

DENEMARKEN.

Men schrijft van Kopenhagen, 19 December, aan de *Gazette des Tribunaux*:

In het dorp Thiserey, digt bij onze stad, woont een Duitsch huisgezin, Actenburg genaamd, bestaande uit man, vrouw, eene dochter van 15 en drie zoons van 13, 11 en 9 jaren. De echtgenooten Actenburg en hunne dochter oefenen het beroep van reizende muziekanten uit en Dingsdag te voren hadden zij zich, zeer vroeg in den morgen, naar het dorp Holt begeven, om op eene bruiloft eens handwerksmans muziek te maken.

De drie kleine jongens, alleen te huis gebleven en altijd een grooten afschrik gehad hebbende voor de school, werwaarts hunne ouders hen dwongen te gaan, kwamen overeen een middel te zoeken, dat hen van de onaangename taak, om den ganschen dag onder de plak des meesters door te brengen, kon bevrijden. Zij beraadslaagden en, na ruim anderhalf uur in hevige woordenwisseling te hebben doorgebragt, vonden zij het verlangde middel. — Maar welk? — onder duizenden valt het niet te raden, want het bestond hierin, dat ieder zich de tong zoude uitsnijden, een afschuwelijk, verschrikkelijk, vooral vreemd ontwerp, maar nog vreemder en bijna onbegrijpelijk in jonge kinderen is het, dat zij werkelijk tot die barbaarsche verminking overgingen. Anthonie, 11 jaren oud, was de eerste, die zich die operatie zoude doen. Hij nam een tafelmes, maakte het scherp en sneed zich moedig vrij diep in de tong. De verminking echter niet kunnende beëindigen, verzocht hij zijn oudsten broeder (13 jaren oud) dit te willen doen. Deze greep Antonie's tong met een lap linnen, trok haar tot zich en sneed er met hetzelfde mes een stuk van een duim lengte en een half duim breedte af. Het bloed sprong ver en voortdurend uit den mond van den ongelukkige; daardoor verschrikt hieven de beide andere broeders een hevig geschreeuw aan, de buren vlogen toe en er werd een geneesheer ontboden, die het kind alle mogelijke hulp der kunst toebragt, doch niettemin is het nog niet buiten gevaar.

De justitie doet een onderzoek omtrent dit ongelukkig voorval, waarin een der kinderen eene wilskracht en hardvochtigheid heeft aan den dag gelegd, die voor zijn ouderdom voorzeker vel zonder voorbeeld zijn.

ZWEDEN en NOORWEGEN.

De zweedsche landdag heeft aangenomen de regeringsvoorstellen, strekkende tot uitbreiding van het regt der steden, om in den burgerstand (de tweede afdeeling van den landdag) vertegenwoordigd te worden, en van het regt der vier standen om bijeen te komen ter gemeenschappelijke behandeling van zekere punten.

Het wetsontwerp, waarbij aan den koning de bevoegdheid wordt opgedragen, hoogleeraren te benoemen en het regt tot uitoefening van de geneeskunde toe te kennen aan personen, die niet de godsdienst van den Staat (de luthersche) belijden, is verworpen.

In de afdeeling der boeren (de derde stand of derde kamer van den landdag) is een voorstel aangenomen van den heer Nils Olsen, strekkende dat alle Zweden van 15 tot 22 jaren tot de krijgsdienst verpligt zullen zijn. De voorsteller zeide, dat daardoor op een oogenblik van gevaar een leger zou kunnen worden op de been gebragt van 500,000 man, die, gevoegd bij de 200 000, die Noorwegen kan leveren, eene krijgsmagt van 700 000 man zouden vormen. Reeds bij herhaling had vroeger de boerenstand op de noodzakelijkheid aangedrongen, om de twee vereenigde koningrijken in staat te stellen, altijd over de noodige magt te kunnen beschikken, om de aanrandingen van den kant van Rusland weêrstand te bieden.

De verwerping van het wetsontwerp tot beperking der drukpersvrijheid is te Stokholm in het Phœnix-hôtel met een groot openbaar banket gevierd.

In de kamer der edelen van den zweedschen landdag is een voorstel gedaan, uitgaande van de reactionnaire en ultra-protestantsche partij, strekkende tot belemmering van den verkoop, bij wijze van *colportage*, der godsdienstige boeken. Het voorstel is in overweging genomen, hoezeer het hevig werd bestreden door de liberale redenaars, die het beschouwden als in strijd met de drukpersvrijheid en als een regtstreeksche en ontijdige aanranding van het onlangs door de regering ingediend wetsontwerp, ter verzekering van eene grootere gewetensvrijheid aan de onderdanen.

Al de standen van den landdag hebben credieten tot den aanvang van de werkzaamheden voor den spoorweg toegestaan.

TURKYE.

Zeventien roovers, waaronder de beruchte Birbil-Aga en twaalf zijner medepligtigen voorkomen, zijn door de commissie, ingesteld tot uitroeijing dier boosdoeners, tot den dood veroordeeld en hebben hunne straf ondergaan. Deze gebeurtenis heeft alhier een te grooter indruk gemaakt, dewijl sedert twintig jaren geen doodstraf in dit land ten uitvoer is gelegd. Het is te hopen, dat deze krachtige daad der justitie even zóó een waarschuwenden indruk zal maken op die lieden in het gebergte, die het rooven als een wettig middel van bestaan of invloed beschouwen.

De gestrengheid van Hussein Pacha in het vervolgen der boosdoeners in het landschap Argyrocastro duurt steeds voort en velen worden er gevangen genomen; sedert eene week werden er achttien roovers te Janina opgebragt en gekerkerd. De regterlijke commissie van Tallyr-Effendi werkt met den meesten ijver en indien die geestkracht, welke haar bezielt, nog eenigen tijd stand houdt, lijdt het geen twijfel, of het land zal weldra verlost worden van de plaag, die het reeds zoo lang verwoest.

— De jongste berigten uit Constantinopel van 19 Dec. melden, dat de onderhandelingen tusschen Feruck-Khan en lord Redcliff eigenlijk niet afgebroken, zooals de telegraaf heeft gemeld, maar slechts gestaakt zijn. De Perzische gezant heeft de eischen van den Britschen gezant naar zijn hof opgezonden en zoude zich den 22sten Dec. inschepen naar Frankrijk, om aldaar zijne zending ten aanzien van den Keizer der Franschen te volbrengen. Dezelfde berigten spreken ook van eenige moeijelijkheden, welke tusschen Perzie en Turkije waren gerezen ten opzigte van de kwestie der grensscheiding en van een persoonlijk conflict tusschen den grootvizier, Reschid-Pacha en Mehemet-Kupresli-Pacha, voorzitter van den Tansimat en voormalig buitengewoon gezant bij de krooning te Moskou. Deze laatstgenoemde had zich na zijne terugkomst uit Rusland regtstreeks begeven bij den Sultan, in plaats van eerst een bezoek te geven aan den grootvizier. Deze afwijking van de Turksche gebruiken, welke beleedigend was voor Reschid-Pacha, moet van de zijde van Mehemet-Kupresli-Pacha toegeschreven worden aan klagten, waartoe hij zich ten opzigte van Reschid Pacha geregtigd acht, wegens de beleedigende circulaire, gedurende zijn verblijf in Rusland, aan al de hoofden van legatie en voornaamste Turksche hoofdbeambten.

WEST-INDIE.

Luidens een met de jongste mail bij het departement van kolonien uit Suriname ontvangen berigt, gedagteekend 21 November jl., is er van af den 4den tot den 19den dier maand slechts één man van het garnizoen aldaar overleden.

De gezondheidstoestand bleef in de kolonie voldoende, terwijl rust en orde allerwege heerschten.

Paramaribo, 20 November 1856.

In de weersgesteldheid heeft zich eene buitengewone variatie vertoond. Reeds in de laatste helft der maand October (anders de groote drooge tijd) begonnen er zware buijen regens te vallen, die tot nu toe, met kleine tusschenpoozingen, blijven voortduren, zoodat de koffij niet op zijn tijd konde worden afgewerkt, en in de werkzaamheden op het veld vele teleurstellingen werden ondervonden; voor het suikerriet en de Banaan is het weder daarentegen gunstig. De gezondheidstoestand der bevolking is evenzeer naar wensch.

In den zedelijken en politieken toestand der kolonie hebben zich twee merkwaardige omstandigheden voorgedaan. De eene is de gunstige uitwerking die eene proefneming tot verwisseling der straf van zweepslagen, met die van dwangarbeid, aan publieke werken, op de *stads slaven* heeft te weeg gebragt, ten gevolge waarvan eene gouvernements resolutie van den 10 dezer maand (voorkomende in het *Gouvernements advertentie blad* van den 13 daaraanvolgende) is uitgelokt, die, bij alle weldenkenden, eenen aangenamen indruk heeft te weeg gebragt. In eene der zinsneden dier resolutie drukt de gouverneur zich volgenderwijze uit: »Zoo eenerzijds de meesters toejuiching verdienen, om de toepassing van de straf van slagen te doen afnemen, is het aan de andere zijde ook gebleken, dat de straf van gevangenis met dwangarbeid, op de slaven, — *hoe bevreemdend het ook moge schijnen*, — indrukwekkender is, dan die van slagen." — De voordeelen, uit het oogpunt van zedelijkheid, hierdoor verkregen, kunnen niet dan belangrijk genoemd worden, en het is buiten twijfel, dat een voortgang op dien weg, tot meerdere gunstige resultaten zal leiden, en het magtwoord, dat de slaven niet voor verbetering vatbaar zijn en zonder de zweep niet kunnen geregeerd worden, plaats zal maken voor de overtuiging dat menschelijke behandeling, menschelijke bestraffing en doelmatige opleiding het vermogen in zich bevat-

[illegible]en, om den neger uit zijnen verdierlijkten toestand op te heffen.

De andere omstandigheid, die wij bedoelen, is de waarschuwende stem, welke zich uit den boezem van *plantaadje-slaven* omtrent de emancipatie heeft doen hooren, en tot ernstig nadenken wenkt. — In verschillende buitendistricten hebben de slavenmagten van onderscheidene effecten, (met name *Potribo*, *Schoonoord*, *Mon souci*, *Eendragt*, *Nieuwzorg* en eenige anderen), dezer dagen explicatie gevraagd van het koninklijk besluit, hetwelk, volgens hetgeen zij daarvan ondershands hebben vernomen, in zich zou bevatten eene bepaling, dat *één maand* na hare afkondiging de emancipatie moet geproclameerd worden en waarop zij te vergeefs hebben gewacht. — Zij waren in het denkbeeld, dat de directeurs hun den vrijbrief onthielden, en sustineerden dat de helft van het taakwerk, *in hun voordeel*, moest strekken. — Alle verzekering der directeurs leden schipbreuk op hun wantrouwen, en er schoot niets anders over, dan eenige der slaven met de Bastiaans aan het hoofd, naar de stad te zenden. — Dit geschiedde zeer ordelijk, sommigen werden bij de administrateuren, anderen bij den procureur-generaal gebragt. Deze ambtenaar behandelde de zaak zeer menschkundig, liet hen, door een gezworen tolk, de op de zaak betrekkelijke artikelen van het koninklijk besluit, in Neger-Engelsch voorhouden, vermaande de negers tot geduld, gehoorzaamheid en vlijt, in afwachting van de goede bedoelingen der regering ten hunnen aanzien.

Aldus teregt gezet en onderrigt, vertrokken de slaven rustig naar hunne plantadjen terug.

Uit deze gebeurtenis bemerkt men: 1o. Het nadeelig gevolg van geheimhouding der reglementen omtrent de behandeling der slaven, in tegenstelling van den gunstigen invloed van openbaarheid bij het hoofd der policie; 2o. Het bewijs, dat de geest van vrijheid bij de negers op de plantaadjes zoozeer is doorgedrongen, dat de wensch om de banden der slavernij te slaken, zich door daden naar buiten vertoont, en men dus niet te lang mag dralen om daaraan gevolg te geven, zonder zich te wagen aan eene onverhoedsche afdwinging, die noodlottig voor de geheele kolonie zoude kunnen worden.

De hoop is nu nog de eenige dijk tegen den stroom van uitbarsting. Volvoere men dus tijdig, wat niet meer kan teruggehouden worden, voor dat teleurgestelde verwachting den dijk omverwerpe en de vloed zijn vernielend vermogen doe ondervinden.

Van St. Eustatius berigt men het volgende:

Te St. Eustatius heeft onze gezaghebber, de heer *W. H. J. van Idsinga*, den 6den November jl. in eene vergadering van planters daartoe bijeengeroepen, mededeeling gedaan van den uitslag eener door hem genomen proeve van nopal cultuur en cochenille teelt, uit welke is gebleken, dat binnen de twee jaren nadat de stekken geplant werden, van 5000 nopal planten, nagenoeg 500 Amst. ℔ cochenille is verkregen, en dat de kosten daartoe aangewend of liever gezegd noodig aan te wenden, een zuiver rendement verschaffen van ruim *f* 200.— per akker, of *f* 500 per bunder binnen de eerste twee jaren, terwijl in een volgend jaar dezelfde akker, na behoorlijk behandeld en overgemest te zijn, nog ruimer overwinst zou moeten opleveren. Het is uit de gegevens te voorspellen, dat het genoemde eiland, vroeger zoo beroemd wegens den daar gevestigden handel, maar sedert in diep verval geraakt, nu voortaan door de uitbreiding van den genoemden aldaar nieuwen tak van landbouw, eene schoone toekomst kan verzekerd worden."

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Maart	9	Engelsch	Empress	J. Thomas	Singapore	28 Febr.	Swan River.
»	—	»	Wm. Frederick	J. Stephenson	»	27 »	Londen,
«	—	Hollandsch.	Almonde	H. G. Surie	Hongkong	19 »	Geichenbaai
»	—	Engelsch	Maurij	Hikton	Londen	15 Nov.	Shanghae.
»	10	»	Martaborr	J. Gawan	Singapore	28 Febr.	Liverpool.
»	—	Amerikaansch.	Sportsman B.	W. Thompson.	Hongkong	21 »	Melbourn.
»	—	Bremensch	Felise	E. Lauw	China	27 »	Havana.
»	11	Spaansch	Cevranteer	Wa. Aquine	Manilla.	26 »	Kadix.
»	12	Amerikaansch.	Carrington	F. B. French	Shanghae	25 »	New-York.
»	—	Peru	Architect	Robinet	Swatow	28 »	Havana,
»	—	Spaansch	Bella Carmen	I. Zabala	Manilla.	26 »	Kadix.
»	—	Amerikaansch.	Young America	D. G. Babcock	Hongkong	1 Maart	Melbourn.
»	13	Hollandsch.	Bintang Tbedjoe	J. W. Stevenz	Samarang	12 Febr.	Padang.
»	—	»	St. Helena	M. Sterkenburg.	Siam	26 »	Rio Janeiro.
»	—	Amerikaansch.	Queen of the Seas	Cobb.	Hongkong	2 Maart	Melbourn.
»	15	Russisch	Kamschatka	Kuslls	China	25 Febr.	St. Petersburg.
»	13	Engelsch	Ametthijst	Campbell	Manilla,	28 »	Cork.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Maart	13	Nederlandsch	bark	President van Buren	D. Visser	Hongkong	5 Febr.	v. d. Burg Vriesendorp en co
»	14	Z. M.	stooms.	Onrust	lt. t/z 1 kl. Gaijmans.	Soerabaya	10 Maart	
»	—	Engelsch	schip	Algerine	Kelly.	Melbourne.	11 Febr.	Hunter Houghton en co.
»	14	Nederl. Indisch	bark	Djelanie	Said bin Alie	Palembang.	5 Maart.	D. N. Buijs en co.
»	—	Nederlandsch	schip	Europa	H. Poort	Indramayoe		Reynst en Vinju.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	15	Nederl. Indisch	schip	Jannetje	Lupcke	Rotterdam
»	—	Nederl. Indisch	schoen	Resgil Hair	Sech bin Osman	Samarang en Soerabaya
»	—	»	brik	J. C. Ross	Ballard	Cocos-Eiland.
»	16	»	bark	Nawan Elfoester	S. C. Monteiro	Banjermassing.
»	—	»	»	Fulkul Gair	Sech Alie Biljon	Cheribon.
»	17	Nederl. Indisch	»	Hercules	J. F. Detering	Padang.
»	—	»	»	Vrije Handel.	J. L. Stender	Samarang.
»	18	»	»	Provincie Drenthe	H. Beckering	Soerabaya.
»	—	»	»	Amerika	Zeeman	Nederland via Tjilatjap

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Calypso *	Noller		S. Kopersmit en co.
»	schip	Kosmopoliet	Bouten		»
»	bark	Jan Hendrik	de Jong.		»
»	schip	Tonia	Zeeman		»
»	schoen.	Mariane *	R. S. Tjebbes		Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	»	President van Buren *	D. Visser	Nederland	»
»	»	Albrecht Beijling *	G. L. Muller	China	»
»	schip	Stad Utrecht *	F. P. J. Jaski		»
»	schip	Admiraal van Kinsbergen.	Bouman		G. Suermondt en co.
»	»	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	»
»	»	Jonkh. Mr v. d. Wall van Puttershoek *	K. F. Lammerts		»
»	»	Petronella Catharina *	T. Hagen	Samarang.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	bark	Margaretha Johanna *	J. B. Roluffs	Nederland.	Paine, Stricker en co.
»	bark	Jan Pieterz Koen *	J. Verloop	Soerabaya.	C. Bahre en G. Kinder.
»	schip	Europa *	H. Poort	Rotterdam	Reynst en Vinju.
Nederl. Indisch	bark	Al Rachmanie	Hadjie Moh. Kassin.	Samar. Soerabaya en Banjermass.	D. N. Buys en co.
» »	»	Yoeserin *	Sech Abdulkadir	»	»
» »	»	Djelanie *	Said bin Alie		»
» »	schip	Al Osmanie *	Said Segaf	Banka.	B. J. Jacobs.
» »	bark	Maas Dennok	Hadjie Sahat.	Soerabaya.	»
» »	»	Ydroesie *	Said Bafagie		»
» »	»	Generaal Michiels *	D. de Wilde	China.	Hager, en Schuurman.
Engelsch	schip	Loch Lomond *	W. Rowley.	Singapore.	Maclaine, Watson en co.
»	»	William *	Milton		»
»	brik	Wezaff.			D. N. Buys en co.
»	»	Commodore *	C. Muller		C. Bahre en G. Kinder
»	bark	Blair *	J. Bell		Pitcairn, Syme en co.
»	schoen.	Queen Mab *	G. Glendinning	Singapore	»
»	bark	James Jurcan *	Mc. Allister	»	Martin Dyce en co.
»	»	Eblana *	D. Gillan		Hunter, Houghton en co.
»	schip	Algerine *	Kelly		»
»	bark	John Dugdale *	Williams		Paine, Stricker en co.
Peru	schip	Inca. *	Pederien		»
Brem.	bark	Bettij	G. F. Bellstedt	Amoy.	E. Moormann en co.
»	schoen	Archimedes *	C. Hilgerloh		Metzendorff, Wilmans en co.
Port	brik	Lidador *	Olievieru		de Weerdt, Ruyl en co.
Zweed.	schip	Thor *	T. E. Wetsman		Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	New-York *	T. Wretman	Nederland	»
Amerikaansch.	»	Lowell *	J. Knowles	Boston	Maclaine, Watson en co.
Hamburgsch	[b]rik	Christian *	G. P. N. Binder	China	C. Bahre en G. Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Maart	5	N. I.	st. Koningin d. Nederlanden	J. Prins [illegible]	Soerabaya
»	—	»	bark Berkat	Hadjie Amin	Batavia.
»	6	»	brik Bientang Batavia	Oei Poentien	»
»	—	»	» Rachmanie	Said Aboe Bakar	»
»	7	Ned.	bark Adèle	B. S. Jaskie	»
»	8	»	» Twee Jeannes *	Noordziek	»
»	—	N. I.	schoener Bientang Baroe	Said Hoessin	Cheribon.
»	9	Siams.	brik Kiem Hing Tiang	Liem Tjay	Siam.
»	10	N. I.	bark Ellen	J. Winter	Batavia.
»	11	Ned.	» Ida Elisabeth	H. Kramer	»

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	5	Z. w.	bark Magda	Osterberg	Stockholm.
»	6	N. I.	» Naga Laut	T. Wentholt	Batavia.
»	—	»	st. Koningin d. Nederlanden	J. Prins	»
»	8	»	bark Marianna Antheinette	J. G. Lobert	»
»	—	Ned.	» Zuid Beveland	Boers	Soerabaya.
»	11	N. I.	schoen. Maria Catharina	C. Brodie	Batavia.
»	12	Ned.	schip Nederland	Huidekoper	»

In lading liggende schepen te Samarang,

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Bientang Anam *	S. van Hulstyn	Rembang	Gezagvoerder.
Amerikaansch.	»	Witch	S. Hultman		Dorrepaal en co.
Nederlandsch	»	Wilhelmina Catharina	de Groot Stiffry	Nederland.	Mc. Neill en co.
»	»	Marie Hillegonda	H. F. Prater	China	Dorrepaal en co.
»	»	Adriana Petronella	A. A. Broux	Nederland	»
Oldenburgsch	schip	Armin	A. Rosenthal	Cowes	C. Dammitz en co.
Nederl. Indisch	brik	Lina	Ko Lambay	Riouw	Gezagvoerder.
Nederlandsch	schip	Kandanghauer	W. Zeek	China	Wermuth en co.
Nederl. Indisch	bark	Emilie	J. B. Perry	»	Gezagvoerder.
» »	schoen.	Kiem Tjiat Tjiang	Ijo Ing Ang	Riouw	»
» »	bark	Sara Eleonora	D. Schuimer		Dorrepaal en co.
Siam	brik	Kiem Po Hoat	Ooi Kiong		Gezagvoerder.
Zweedsch	schip	Condor	E. G. Flensbrand	Nederland	Oliphant en co.
Nederlandsch	bark	Christiaan Huygens	J. Muller		Dorrepaal en co.
Fransch	schip	La Nantaisa	H. Hervaux		»
Nederl. Indisch	brik	Mariam	Sech Gowan		Gezagvoerder.
» »	»	Berkat	Hadjie Amin	Kottee	»
» »	»	Rachmanie	Said Aboe Bakar	Soerabaya	»
» »	schoen.	Bientang Bavavia	Oei Poentin	»	»
Nederlandsch	bark	Adèle	H. B. R. Jaski	Nederland via Soerabaya	Dorrepaal en co.
»	»	Twee Jeannes	J. W. Noordziek	» » »	B. Kopersmit en co.
Nederl. Indisch	schoen.	Bientang Baroe	Said Hoessin		Gezagvoerder.
» »	bark	Ellen	J. Winter		B. Kopersmit en co.
Siams.	brik	Kiem Hing Tjiang	Liem Tjay		Gezagvoerder
Nederlandsch	bark	Ida Elisabeth	H. Kramer	China	B. Kopersmit en co.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Maart.	5	N. I.	schip Fathal Moebarak	Sech Bafagie	Batavia.
»	6	»	bark Soedul Gair	Sech Bargeba	Padang.
»	—	Ned.	» Enterpe	A. Kuipers	China.
»	8	N. I.	» Jenoer	Said Alie	Batavia.
»	—	»	kotter Little Tot	Katjoong	Pasoeroean.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Maart	7	N. I.	kotter Kembang [illegible]	Mardam	[illegible]
»	—	»	bark Goansien	Go Tingho,	[illegible]
»	8	Fr.	schip Saint Louis	F. P. Bernier.	Nantes.
»	9	Ned.	bark Willem Barends	C. Jaski	Nederland.
»	—	N. I.	schoener Hing Thay	Awat	[illegible]
»	10	Z. M.	stooms. Onrust	lt. t/z Gaijmans	Batavia.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jeannette en Cornelie	Verhoeven	Hongkong	Fraser Eaton en co.
»	Enterpe	Kuipers	Nederland	» » » »
Fransch	Bayadère	Gaignoux	Nantes	» » » »
Nederlandsch	Drie Vrienden	Aderson	Nederland	» » » »
»	Delft	Geelkerken	»	» » » »
»	Hendrika Bertha	G. de Boer	»	» » » »
Breemsch	Johanne Wilhelmina	Klockgeter	»	» » » »
Nederlandsch	Vriendschap	[illegible]	»	Schimmelpenninck en co.
Fransch	Louis Grand	A. Auger	Nantes.	Fraser Eaton en co.
Baliesch	Fair Barbadian	Craig	Amsterdam	[illegible]
Nederlandsch	Kommissaris des Konings van der Heim.	R. van Hoogenstraten.		van Leeuwen en co.
»	Vlaardingen	M. S. van Dusseldorp	Nederland	Ruyl Cramer en co.
Nederl Indisch	Catharina	J. Scharff	Moluccos	Gezagvoerder.
» »	Hokseng	Ho Boenting	Riouw	»
» »	Allioer	S. A. b. Awat Said	Samarang	»
» »	Tiang Thay	Lim Pik Ie.	Sam en Sumanap	»
» »	Noersaleh	Hadjie Sleman	Koetie	»
Nederlandsch	Factorij	J. Janssen	Rotterdam	van [illegible]
Nederl. Indisch	Dendeh Bintang Toedjoe	Liem Pik I.	Riouw	[illegible]

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 13 *Maart tot en met den* 16 *Maart* 1857.

Met de N. I bark *Generaal Michiels*, kapt. *D. de Wilde*, de heer *A. de la Bedoyer* en 5 *chinezen*, van *Singapore*.

Met de N. I bark *Djelanie*, kapt. *Said Mohamat bin Alie*, de heer *L. J F. B Hamers*, benevens Z. M *troepen en bannelingen*, *en* 3 *inlanders*, van *Palembang*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 14 *tot en met den* 17 *Maart* 1857

Met het Ned bard *Jannetje*, kapt *A. N Lupcke*, de heer *Kaula*, kapt. der artill *J. M. D. Sikken* en *echt g.*, 3 gegageerde militairen. *D. J. Piont*, *C Andresen*, 2e stuurman schip breukelingen van het verongelukte schip *Mercurius*, en matroos *van der Pyl*, naar *Rotterdam*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 9 *tot en met den* 15 *Maart* 1857.

AANVOER.

Van Engeland per Eng. schip *James Turcan*, gez. .... agt. Martin Dyce en co.

7102 stav. ijzer. 16 coll. manufact. 181 md. aardewerk. 122 vn. bier. 40 coll. vilt. 14 vn. verf. 91 coll. naaigaren. 411 coll. manufacturen. *Agenten*.

158 coll. manufact. 1 do. pleetwerk. 4 bn. zeildoek. 12 koperen pannen. 6 coll. machinerien. *Adam en co.*

235 boss. en 1670 stav. ijzer. 202 boss. nagelijzer. 1 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*

63 coll. manufacturen. *Burt Mijrtle en co.*

11 coll. manufacturen. *Bahre en Kinder*.

35 coll. manufacturen. *Anderson Tolson en co.*

40 coll. provisien. 38 do. zink. 317 do. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

20 coll. manufacturen. *Maclaine Watson en co.*

57 coll. manufacturen. 11 vn. wijn. *Order*.

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Ismau.

250 pic. zw. peper. *Tan Boensan*.

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Pa Rachmas.

90 pic. zw. peper. 30 do. gomelastiek. 100 ps. sp. matten. *Gezagv.*

Van Dortrecht per ned. schip *Kosmopoliet*, gez. Bosch. agt. Kopersmit en co.

150 leggers. *van Ommeren Rueb en co.*

110 leggers. 60 kn. wijn. 9 do. ansjovis. *Order*.

5 kn. en 2 vn. diversen. *Gumprich en Straus*.

40 kn. haring. *G. Suermondt en co.*

200 ks. kaas. *Kopersmit en co.*

Van de Lampongs per praauw Hajang gez. Dasrr Gawin.

65 pic. dammer. 2 do. zw. peper. *Gezagv.*

Van Sydney per ned. schip *Stad Utrecht*, gez. Jaski. agt. v. d. Berg Vriesendorp en co.

3 ks. en 1 bl. koopmanschappen. *Order*.

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom. agt. Cores de Vries.

1 vat vleesch 1 kt. regaal. 50 vs. loodwit. 70/m. sigaren. 20 pakk. was. 14 corg. kleedjes. eenige gouv. goederen. 13 ks. koopmanschappen. 20 ks. champagne. 18 do. vruchten op water. 1 do. extramien. *Order*.

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

5 cod. kleedjes. 2 ks. cotonetten. en eenige gouv. goederen. $120^{4}/_{100}$ pic. koffij. 2 ks. gedr. visch. 1 koffers. $13^{1}/_{2}$ cod. leder. 1 kt. naalden. 2 ks. batik. 10 do. misoa. 3 do. batik. 1 do. gouv. goederen. 2 ks. diversen. 1 do. koperwerk. 1 tromm. schoenen. 1 kop. ketel. 2 ks. koopmanschappen. 2 ks. kajoepoetie-olie. *Order*.

Lading voor Singapore.

200 pic. jap. koper. 5000 ps. rijksdaalders. 20 cod. tabak. 58 pakk. tabak. 16,000.— ps. sp. matten. *f* 12,473.— zilv. munt. 3 ks. slendangs en hoofddoeken. 150 ps. zilv. munt. 20 ps. sarongs. 10 ps. hoofddoeken. 22 cod. hoofddoeken. 9 do. slendangs. 2250.— sp. matten.

voor Riouw.

15 cod. hoofddoeken. 1000 ps. sp. matten. $1^{1}/_{2}$ cod. bat. slendangs.

voor Muntok.

60 pakk. batik sarongs. 6 cod. bat. slendangs.

Van Liverpool per Eng. schip *Queen Mab*, gez. Glindenning. agt. Pitcairn Syme en co.

30 ks. koperwerk. 1 vat ijzerwerk. 607 coll. manufact. *Agenten*.

13 coll. ijzerwerk. 3122 stav. ijzer. 85 blokk. en 9 rollen. lood. 11 kettingen. 50 ankers. 110 vn. spijkers. 105 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*

4 coll. manufact. 2 en $10/_{2}$—$16/_{4}$ pijp. madera. 1400 ks. zeep. *Morgan Melbourn en co.*

5 ks. beschuit. 27 coll. manufacturen. *Mc. Ewen en co.*

7 coll. manufacturen. *Adam en co.*

3 coll. schrijfbehoeften. *H. M. van Dorp.*

1289 ks. zeep. 20 wielen. 3 coll. lederwerk. 200 bossen en 301 stav. ijzer. 20 ks. blik. 9 coll. kramerijen. 24 do. ijzerwerk. *Hunter Houghton en co.*

75 md. aardewerk. 5 ks. lederwerk. 1 do. wagenpassement. 2150 ks. zeep. 6 vn. lampen. 166 coll. manufacturen. *Anderson Tolson en co.*

100 ks. coralen. 10 vn. hagel. 24 coll. ijzerwerk. 74 do. manufact. *Bahre en Kinder*.

1 coll. manufacturen. *Gumprich en Straus*.

29 coll. manufact. 1 do. modewaren. 29 ks. manufact. 1 do. modewaren. *Burt Mijrtle en co.*

6 ks. parapluien. *B. v. Leeuwen en co.*

12 ks. glaswerk. 4 do. ijzerwerk. *Order*.

Van Cheribon per ned. ind. schip *Fulkul Gair*, gez. Sech Moh. bin Alie Biljon.

$3322^{00}/_{100}$ pic. suiker. 1 md. tuigen. *Maclaine Watson en co.*

2 kt. lijnwaden. 1 tromm. boeken. *Said Aloewie Satrie.*

1 kt. gouv. goederen. *Gouvernement*.

Van Singapore per ned. ind. schip *Maas Dennok*, gez. Hadjie Moh. Sahat.

59 pic. was. 3000 sp. matten. *Gezagv.*

16,163 coll. aardewerken. 2847 ps. theepotten. 350 pakk. chin. papier. *Lim Hoa.*

Van Banca per per ned. ind. schip *Nawan Eljoesoer*, gez. Monteiro.

$6954^{84}/_{100}$ pic. tin. 508 ps. goenie-zakken. *Gouvernement.*

UITVOER.

Naar Rotterdam per ned. schip *Soerabaya*, gez. Swarts. agt. G. Suermondt en co.

2700 pic. rijst. *de Fiennes en co.*

1862 pic. suiker. *Agenten.*

$5925^{12}/_{100}$ pic. suiker. $4^{68}/_{100}$ do. kalkzeep. $11^{49}/_{100}$ do. nagelsteenen. $11^{98}/_{100}$ pic. gom dammer. 140 do. rotting. *N. H. M.*

1 kt. gember. uit entrep. *Bahre en Kinder.*

30/m. man. sigaren. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*

Naar Singapore per ned. schip *Sophia Koningin der Nederlanden*, gez. Klein. agt. G. Suermondt en co.

35 keld. genever. 401,520 kilo steenkolen. 2 ks. roode wijn. 17 ks. likeur. 2 do. zalm. 1 do. geconv. vruchten. *Aan boord gebleven lading.*

370 tobb. staal. uit entrep. *Busing Schröder en co.*

55 tobb. staal. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*

Naar Cheribon via Samarang per ned. schip *Ida Elisabeth*, gez. Kramer. agt. Kopersmit en co.

7933 pic. rijst. 479 do. rotting. *Maclaine Watson en co.*

50 ks. kaarsen. 500 planken. 30 pakk. latten. 75 kilo's spijkers. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Tagal en Pecalongan per ned. ind. brik *Tartar*, gez. Tan Ingok.

4 ks. koopmanschappen. *Sim Tiantjoan.*

1 kt. » *Said Aloewie Atas.*

1 kt. modewaren. 10 ks. en 1 vaatjes provisien. 4 ks. 3 md., en 24 vs. provisien. 1 piano. 48 coll. provisien. 12 ks. bier. $4/_{2}$ pijp cognac. 13 tonn. teer. *Kopersmit en co.*

2 ks. zoutzuur. 1 do. vitrioolzuur. 25 vs. boter. 6 md. min. water. 2 vn. wijn. 2 do. azijn. 2 do. meel. 1 kt. provisien. 1 vat hagel. *John Pryce en co.*

30 pic. witte dammer. 3 ks. wijn. 1 do. thee. 2 ps. stalen pannen. *Sim Tiantjoan.*

125 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

34 pic. was. *Said Aloewie Atas.*

5 vs. boter. 1 kt. boeken. *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Samarang, Soerabaya, Macasser en de Molukkes per ned. ind. stoomb. *Palembang*, gez. Roseboom. agt. Cores de Vries.

1 vat vleesch. uit entrep. *Agenten.*

1 pakje medicijnen. *John Pryce en co.*

40 ks. zeep. 2 ks. eau de cologne. 1 kt. kramerijen. 2 vn. porcelein. 1 kt. porcelein. 2 ks. provisien. 3 ks. siropen. 1 do. bonbons. 1 kt. beschuit 1 do. klokjes. 1 do. chocolaad. 1 vt. hagel. 2 ks. kinderwagentjes. 4 do. thee. 1 orgel. *de Fiennes en co.*

1 kt. doeken. *Sech Achm. bin Talip.*

16 ks. bladkoper. *G. Suermondt en co.*

1 kt. sardijntjes. uit entrep. *de Fiennes en co.*

1 kt. manufacturen. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*

4 coll. lampen. uit entrep. *Abesien Dennison en co.*

13 vn. klinknagels. 3 ijzeren schoenen. *Agenten.*

f 100,000.— rec. en marine goederen. *Gouvernement.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

8 ks. shertings. 18 do. gedr. katoen. 2 do. elifantes. 18 do. cambrics. 5 bn. laken. 5 do. rood katoen. uit entrep. *Burt Mijrtle en co.*

3 coll. regaal. 3 oxh. en $5/_{4}$ vn. madera. 13 pic. ijzer. *Agenten.*

1 kt. gouv. goederen. eenige marine goederen. 15 ks. gouv. goederen. 32 ks. opium. *Gouvernement.*

33 ks. manufact. uit entrep. 10 ks. wit katoen. *Martin Dyce en co.*

3 bn. everlast. 1 kt. gedr. katoen. 7 do. zadelwerk. *Burt Mijrtle en co.*

$190^{1}/_{2}$ reaal-goud. *Arathoon.*

44 pic. tin. (7 bn. madapoll. 6 coll. regalen. uit entrep.) 2 ks. regalen. 1 kt. sovereigns. 1 do. goud. *Agenten.*

2 ks. cambrics. *Busing Schröder en co.*

13 coll. gouv. goederen. *Govrernement.*

190 ps. gouden sp. matten. *Said Aloewie Satrie.*

6 ks. opium. uit entrep. *Mc. Ewen en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Noordster*, gez. Luteijn. agt. Maclaine Watson en co.

119 pic. rotting. 7425 do. rijst. (280 bn. hennep. 20/m. man. sigaren. uit entrep.) *Agenten.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. schip *Christiaan Huijgens*, gez. Muller. agt. de Weerdt Ruyl en co.

500 steenen. 4 kruik huiden vergif. 74 md. suiker. 1 bl. kurken. *N. H. M.*

7 ks. manufacturen. *Agenten.*

300 vs. boter. 39 ks. glaswerk. *Order.*

Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 18 Februarij 1857 no. 14.

Naar Nederland via Tagal per ned. schip *Paul Johan*, gez. Hulsinga. agt. de Weerdt Ruyl en co.

14 bladen koper. 4 schuitjes tin. 3 slijpsteeden. 1 doosje diamant. 104 stav. ijzer. *Landberg Bezoet de Bie en co.*

5 md. min. water. 3 ks. vruchten op brandy. 1 md. provisien. 1 kt. chocolaad. 1 kt. bier. 15 md. madera. 1 kt. eau de cologne. 2 md. rum. 1 kt. zalm. *v. d. Biesen en co.*

12 bladen koper. 1 slijpsteen. 20/m. sigaren. 2 ks. portwijn. 2 ks. bitter. 1 ks. provisien. 2 do. pleetwerk. 1 do. zadels. *John Pryce en co.*

1 kt. kleinigheden. Mevr. *Bouricius.*

Lading voor Nederland.

150 pic. rotting. 2000 do. koffij. 600 do. tin. *N. H. M.*

Naar Singapore per per ned. ind. schip *Yatie Liong*, gez. Tjoa Tjio.

400 pic. rijst. 680 ps. sp. matten. *Lim Hoa.*

$4^{1}/_{2}$ catt. vogelnestjes. 297 ps. sp. matten. *Oeij Boenkeen.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Ellen*, gez. Winter. agt. Kopersmit en co.

2 ks. batik. *B. v. Leeuwen en co.*

800 keld. genever. *G. Suermondt en co.*

2 wagens. 2 banken. 2 doz. stoelen. 2 ledikanten. 1 kt. schilderijen. 1 piano. 10 ks. glaswerk en kleedingstukken. 2 paarden. *Brouwer.*

12 pic. ijzer. 1 wagen. *Kopersmit en co.*

2 roll. kaarten. 2 tafeltje. 4 pakje boeken en papier. 4 ks. papier en boeken. 2 ks. leijen en papier. 2 do. kantoorbehoeften. *van Haren Noman en Kolff.*

2 ks. slendangs. uit entrep. *Busing Schröder en co.*

2 ks. batik. 1 pakje monsters. *B. v. Leeuwen en co.*

Naar Cheribon per ned. ind. schip *Tandjong Penang*, gez. I-Pekie.

29 ks. koopmanschappen. 1 bl. garen. 8 pic. was. *Sech Alie Abbaijtie.*

250 pic. zw. ijzer. 16 ks. koopmanschapp. 4 bn. garen. *Oeij Pekoat.*

16 bn. madapoll. 1 bl. wit katoen. *Said Aloewie Satrie.*

1 waschstel. 1 thee-servies. 1 corg. sarongs. 30 doz. bier. 14 vs. boter. *Bond.*

4 md. aardewerk. 1 kt. klokken. 1 do. bitter. 1 grafsteen. *Vaupel en co.*

9 ks. koopmanschapp. 4 bn. woll. dekens. *Said Abdul Rachman Habassij.*

1 kt. brandewijn. 1 vat eng. bier. 1 kt. haantjes bier. 4 ks. champagne. 1 md. min. water. 1 oxh. azijn. *Vaupel en co.*

12 ks. wit katoen. 5 do. ongebl. katoen. *Said Aloewie Atas.*

6 ks. bladkoper. 4 bn. garen. 4 do. ongebl. katoen. *Oeij Pekoat.*

131 coll. div. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. schip *Rachmanie*, gez. Said Abdulla bin Aboebakar.

155 pic. ijzer. *Tio Tjoenhoat.*

10 ks. naaigaren. 1 do. pleetwerk. 500 ks. zeep. 1 kt. gev. katoen. 2 ks. mousselines. *Bond.*

1 kt. messen. 55 ks. wit katoen. 4 do. ongebl. katoen. *Said Aloewie Atas.*

$12/_{2}$ pijp. azijn. *Vlaming Kiebert.*

16 vs. rottekruid. *Aijess.*

2 ks. diversen. *The Tjioktiang.*

40 pic. soga hout. 5 do. basten. *Tjia Kiokbie.*

15 ks. manufacturen. uit entrep. *Martin Dyce en co.*

250 bn. drills. *Kopersmit en co.*

2 ks. gedr. katoen. 1 do. orleans. (5 ks. manufacturen. uit entrep.) *Martin Dyce en co.*

1 kt. leder. uit entrep. 2 ks. sarongs. 2 do. laken. 3 do. gedr. katoen. *Busing Schröder en co.*

25 ks. madapoll. 7 pic. kruidnagelen. 5 do. ghie. *Said Abdul Rachman Habsij.*

1 kt. hoeden. 1 kt. parfumerien. 6 do. siropen. 21 do. vruchten op water. *Platon.*

1 bl. laken. *Moormann en co.*

4 ks. schilderijen. 4 do. spiegels. 1 orgel. *Andreas en co.*

50 zakk. gram. 1 kt. ijzerwerk. 1 do. diversen. *van Riet en ter Gouw.*

2 ks. gedr. katoen. 250 pic. ijzer. 28 pedattie assen. *Metzendorff Wilmans en co.*

9 zakk. zeep. $2^{1}/_{2}$ corg. zijde mutsen. 2 fl. ruikende-olie. 1 kt. ruikende-olie. *Sech Abdulla bin Diap.*

81 ks. madapollams. *Sech Awal Jawas.*

20 ks. kruid. *Adam en co.*

[illegible] de Weerdt Ruyl en co.

120 pic. rotting. 800 do. tin. $7000^{05}/_{100}$ do. suiker. $500^{704}/_{1000}$ do. thee. 5296 pic. koffij. *N. H. M.*

Naar Soerabaya per ned. ind. schip [illegible] *Rachman*, gez. Sech Osman Bahdel.

21 ps. oliphandstanden. uit entrep. *Said Satrie.*

36 ks. manufacturen. uit entrep. *Pitcairn Syme en co.*

7 ks. manufacturen. 50 do. wijn. uit entrep. *Bahre en Kinder.*

2 kanonnen. uit entrep. *John Pryce en co.*

2 banken. 12 stoelen. *Crone v. d. Beek en co.*

11 ks. wit katoen. 1 do. doeken. 14 do. gedr. katoen. 4 do. cambrics. 11 ps. machinerien. 7 ks. ongebl. katoen. *Pitcairn Syme en co.*

5 ks. parapluien. 1 do. lampen. 2 do. hoeden en petten. 1 kt. ijzerwerken. 2 ks. compositiewerk. 2 do. speelkaarten. 3 do. wijn. 5 ks. zeep. 1 do. kleedingstukken. 2 do. ijzerwerken. 8 do. glaswerken. 20/m. man. sigaren. 1 kt. porcelein. 1 do. zijde modewaren. 1 kt. parapluien. 2 do. passementen. 1 do. half zijde stoffen. 2 ks. ijzerwerken. 1 do. kramerijen. *Bahre en Kinder.*

19 ks. vuurwerk. *Joakim.*

5 ks. gedr. katoen. 3 do. bladkoper. *Busing Schröder en co.*

73 ks. ongebl. katoen. *Moormann en co.*

100 ks. wit katoen. 75 do. medicijnen. *Dummler en co.*

25 md. min. water. 10 vn. azijn. 1 kt. diversen. *van Riet en ter Gouw.*

2 ks. rood katoen. 1 klok. *Said Aloewie Satrie.*

12 ks. naaigaren. *Pitcairn Syme en co.*

2 rijtuigen. *Oudart.*

13 ks. manufact. uit entrep. 4 oxh. en $6/_{4}$ vn. teneriffe wijn. *Martin Dyce en co.*

40 vn. meel. *Plump en co.*

1 kt. div. zijde kat. goederen. uit entrep. *Sech Said Basandit.*

1 kt. kat. goederen. 1 pak zijde goederen. uit entrep. 1 kt. zijde doeken. *Said Hossein bin Segaf.*

4 ks. zijde goederen. uit entrep. *Said Aloewie Satrie.*

4 ks. ongebl. katoen. 2 ks. ruwe zijde. 1 kt. diversen. 7 pic. ghie. *Sech Aboebakar Jebedie.*

300 tonn. buskruid. 25 ks. amfioen. 121 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Nederland per ned. schip *Ouderkerk aan den Amstel*, gez. Kramer. agt. Kopersmit en co.

5845 pic. suiker. 5834 do. rijst. 100 do. rotting. *Agenten.*

$799^{848}/_{1000}$ pic. thee. 152 do. gom dammer. $303^{60}/_{100}$—$303^{60}/_{100}$ do. ℔ cochenille. $101^{20}/_{100}$ pic. zacatille. $101^{20}/_{100}$ do. uitschot. *N. H. M.*

53 bn. pisang vezelen. enz. *Gouvernement.*

2 ks. chin. thee. 3 pic. rijst. *Meijer Cluwen.*

Naar Singapore per Am. schip *Daniel Sharp*, gez. Cushing. agt. Paine Stricker en co.

200 bn. drills. 200 vn. vleesch. 200 do. teer. 100 do. pik. 25 do. harst. 710 blokk. lood. 186 coll. touwwerk. *Aan boord gebleven lading.*

40 pic. notenmuscaat. *Agenten.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.